Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinn

miltton

Kommunikatsiooni-strateegia aastaks 2024

Sissejuhatus

Tartu koos Lõuna-Eestiga on 2024. aastal Euroopa kultuuripealinn. See on 2024. aastal Eesti tippsündmus, mis peab oluliseks nelja tulevikku vaatavat väärtust: omapärasust, jätkusuutlikkust, koosloovust ja ärksameelsust.

2024. aasta kommunikatsioonistrateegia on 2021–2023 strateegia ajakohastatud jätkuplaan. Eelmist strateegiat koostades ei osanud keegi ette näha, et 24. veebruaril 2022 ründab Venemaa Ukrainat ning puhkeb täiemahuline sõda. Seetõttu on kultuuripealinna loovkontseptsioon „Ellujäämise kunstid“ saanud palju reaalsema ja tõsisema tähenduse, mis kõnetab täna ka Euroopat lähemalt. Ellujäämine ei puuduta ainult kultuuri ja väikeseid kogukondi või keskkonnaküsimusi, vaid hõlmab ka piiratud ressursse, mis võidakse meilt üleöö ära võtta (energiakriis) ning üldist julgeolekut, millele me rahumeelses keskkonnas enam liiga palju ei mõelnud. Ellujäämine on aina olulisem küsimus nii planeedi, inimkonna kui ka kultuuri püsimise tähenduses.

Eesti on väike avatud majandusega riik ning kõik, mis asub meie geograafilisest piirkonnast väljaspool – olgu selleks majandus, kliima või sõjad – mõjutab varem või hiljem ka meid. Seega tabab Ellujäämise Kunstide kontseptsioon kiiresti muutuva maailma tuuma ning kõnetab täna iga kohalikku elanikku, eestlast ja suurt hulka eurooplasi, kelle jaoks senine turvaline maailm on kõikuma löönud.

Tiitliaastaks on ettevalmistusi tehtud juba kolm aastat ning avapauguni on jäänud loetud kuud. 2024. aastal on oluline säilitada fookus ja täita oma roll parimal võimalikul viisil. Selleks pakub siinne strateegia praktilisi tööriistu nii sihtasutusele kui ka sündmuste korraldajatele. Nüüd on vaja üheskoos tegutseda – sihikindlalt ja eesmärgipäraselt, et kultuuripealinnast jääks märk nii Tartusse kui ka kogu Lõuna-Eestisse veel pikaks ajaks.

35-aastane kultuuripealinnade traditsioon on olnud edukas, kaasates üle 60 linna terves Euroopas. Pikaajaline kogemus näitab, et sellel on võõrustajapiirkonnale selged kasutegurid väga mitmel tasemel:

- Linnade ja piirkonna taaselustamine
- Rahvusvahelise nähtavuse võimendamine
- Avaliku ruumi uuendamine
- Piirkonna maine tõstmine kohalike elanike silmis
- Turismi edendamine ja majandusliku heaolu kasv

Sissejuhatus

Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 kommunikatsiooni eesmärk on:

- Süvendada uhkuse ja omanikutunnet kohalike inimeste seas Tartu ja Lõuna-Eesti suhtes.
- Viia teadmine, et Tartu koos Lõuna-Eestiga on 2024. aastal Euroopa kultuuripealinn, iga Eesti elanikuni.
- Kujundada Euroopas Tartu ja Lõuna-Eesti mainet ning muuta piirkond turistidele atraktiivseks sihtkohaks.
- Kutsuda Eestisse välismaal elavaid eestlasi koos perede ja sõpradega.

Kommunikatsioonis kehtib reeglina 3 põhiküsimust:

Kellega me kõneleme?

Millised on meie sõnumid publikuga kõneldes?

Milliseid kanaleid me kasutame, et inimesteni jõuda?

Räägime ka neljandast olulisest küsimusest:
kelle abil me inimesi kõnetame? Milliste huvipooltega peame ehitama võrgustikke ja säilitama häid suhteid, et Tartu 2024 sõnumid ja tegevused leiaksid võimalikult suurt kõlapinda?

Selle strateegia saab lugeda edukaks, kui tiitliaasta jõuab võimalikult suure sihtrühmani – vähemalt 1 miljon külastuseni nii kohalikul tasemel kui väljaspool Eestit.

Inimesed leiavad tee sündmusteni ning Tartu ja Lõuna-Eesti poeb neile hinge, sellest räägitakse ja seda jagatakse.

Koostöö sihtasutuse ja teiste osapooltega toimib sujuvalt ning üksteist toetatakse ka raskematel aegadel. Ja nagu töötubades mitmeid kordi välja toodi – 2024. aasta lõpus on ka korraldajate vaimse ja füüsilise tervisega kõik korras!

Sisukord

1. **KELLELE?**
   Tartu 2024 sihtgrupid persoonidena

2. **KELLE ABIL?**
   Huvipooled sihtgruppideni jõudmiseks

3. **MIDA?**
   Sõnumid

4. **KUIDAS?**
   Viisid ja võtted erinevate sihtgruppide tähelepanu võitmiseks

5. **STRATEEGIA TULEPROOV**
   Kuidas teooria konkreetsete sündmuste puhul ellu rakendada?

6. **ELLUVIIMINE**
   Kes teeb mida ja millal?

Tartu 2024 miltton

KELLELE?

Tartu 2024 sihtgrupid persoonadena

Persoonad sihtgruppide asemel

Tartu 2024 on üks neist ettevõtmistest, kus tahame sihtgrupiks pidada justkui kõiki. Tahame jõuda tartlaste ja Lõuna-Eesti elanikeni, et süvendada nende kohalikku identiteeti ja uhkustunnet. Tahame jõuda ka kiirustavate põhjaeestlasteni, venekeelse kogukonnani Kirde-Eestis ning kuurortlinnade nagu Pärnu, Läänemaa ja saarte elanikeni, et nad kõik teaksid, et Tartu koos Lõuna-Eestiga on 2024. aastal Euroopa kultuuripealinn ning seda tuleks kindlasti külastada. Lisaks soovime jõuda suure hulga eurooplasteni, kes võiksid kaaluda oma järgmise sihtpunktina just Lõuna-Eestit.

Kõigi nende erinevate sihtgruppide ja väiksemate segmentide struktureerimine oleks liiga mahukas ülesanne. Samuti oleks igale rühmale eraldi suunatud töö mahult ebaproportsionaalselt suur. Seetõttu oleme Tartu 2024 kontekstis valinud klassikaliste sihtgruppide lähenemise asemel persoonade kirjeldamise tee. Koos peaksid need persoonad katma võimalikult laialdaselt kogu potentsiaalse auditooriumi, **hõlmates erinevaid gruppe nagu noored ja eakad, aktiivsed ja passiivsed, erinevad sotsiaalsed staatused, vastassuunalised väärtused jne.**

2021–2023. aasta strateegias lepiti kokku 15 persoonas, kes jagunesid kolme olulise kategooria vahel: **kohalikud, eestimaalased ja eurooplased.**

2024. aasta strateegia jätkab sama loogikat, kuid tööprotsessi käigus, kus osales kümneid inimesi, said mitmed persoonad uue väljanägemise või tegime nad täiesti ümber. Näiteks muutus Tiiu maailmavaade positiivsemaks ja Hellale tekkisid uued sõbrannad. Perekond Berzinsi lapsed on täna nooremad ning estofiilist Nick asendus välismaal elava eestlase Heleniga.

Välispoliitilise olukorra tõttu asendasime Peterburist pärit Anastassia Emilyga, kes elab Londonis. Lisaks on esindatud Ukraina sõjapõgenik Oksana – naine koos kahe lapsega.

Persoonade valikul kujunes printsiibiks liikuda detailsemate ja spetsiifilisemate tunnuste juurest üldisemate suunas.

Just seetõttu puuduvad näiteks kohalike persoonade juures keskmine lapsevanem või liikumispuudega aktiivne kultuurisõber. Tahame selliseid inimesi ju 2024. aastal näha aktiivselt tegutsemas ka kaugemalt kui regioon ning võib üsna julgelt väita, et planeerides ja ellu viies tegevusi lapsevanemale Haapsalus või erivajadusega kultuurisõbrale Rakveres, hõlmame enamike tegevustega tegelikult ka kohalikke. Sarnane valik on tehtud ka näiteks puhkusereisijatega, kes tulevad küll Soomest, kuid enamik nende heaks tehtud tegevustest teenivad ka põhjaeestlaste teavitamise eesmärke. Sarnaseid näiteid on veel. Seega saab persoonasid vaadelda kui legotükke, mida eri viisidel kokku sobitada, lähtudes nii kolmest kategooriast (kohalikud, eestimaalased, eurooplased) kui ka kategooriaülestest tunnustest ja omadustest.

Tartu 2024 persoonade koondtabel

	Noored	Pered	Aktiivsed seeniorid	Puhkusereisijad ja meelelahutuse otsijad	Kultuuri ja kogukondliku tegevuse suhtes passiivsed	Teadlikud kultuurisõbrad	Keskkonnaturistid, elamuste otsijad
Kohalikud	**Karl-Richard (17),** gümnasist Võrust **Marta (23)**, mujalt linnast pärit tudeng Tartus	**Christin-Maribel (34)**, kultuuri osas passiivne magalarajooni elanik **Margus (47)**, kogukonna-aktivist Räpina lähistelt **Oksana (39),** sõjapõgenik Ukrainast	**Tiiu (55),** kooli huvijuht Tartu lähistelt	**Marta (23)**, mujalt linnast pärit tudeng Tartus	**Christin-Maribel (34)**, kultuuri osas passiivne magalarajooni elanik **Hella (78)**, üksik pensionär Tartu linnas **Oksana (39),** sõjapõgenik Ukrainast	**Margus (47)**, kogukonnaaktivist Räpina lähistelt **Tiiu (55),** kooli huvijuht Tartu lähistelt	**Marta (23)**, mujalt linnast pärit tudeng Tartus
Eestimaalased	**Ricardo (29)**, mõned aastad Tallinnas elanud tarkvaraarendaja	**Karin (37)**, hambaarst ja kahe lapse ema Haapsalust	**Anne (62)** ja **Andres (64)**, aktiivset kultuuri- ja seltsielu elav paar Rakverest	**Ricardo (29)**, mõned aastad Tallinnas elanud tarkvaraarendaja **Martti (41)**, Tartus õppinud, nüüd Tallinnas elav tippspetsialist	**Martti (41)**, Tartus õppinud, nüüd Tallinnas elav tippspetsialist	**Anne (62)** ja **Andres (64)**, aktiivset kultuuri- ja seltsielu elav paar Rakverest	**Ricardo (29)**, mõned aastad Tallinnas elanud tarkvaraarendaja
Eurooplased	**Emily (24)**, noor reisihuviline blogija Londonist	**Elias (39)**, puhkusereisija Soomest, kes Tartusse pole sattunud **Perekond Berzins** Lätist Valmiera linnast		**Emily (24)**, noor reisihuviline blogija Londonist **Elias (39)**, puhkusereisija Soomest, kes Tartusse pole sattunud **Helen (32)**, Hispaanias elav väliseestlane		**Susanne (55)**, teadlik keskkonna- ja kultuuriturist Saksamaalt	**Elias (39)**, puhkusereisija Soomest, kes Tartusse pole sattunud **Susanne (55)**, teadlik keskkonna- ja kultuuriturist Saksamaalt

Persoonad sihtgruppide asemel

Sellisel kujul valikuid tehes saame suunata rohkem tähelepanu kohalikul tasandil mõnevõrra spetsiifilisematele isikutele, nagu keskkonnast hooliv Tiiu, kultuuri suhtes passiivne Christin-Maribel ja kohalik sädeinimene Margus. Regiooni kontekstis keskendume strateegilistele sihtgruppidele, nagu noored Karl-Richard ja Marta ning eakas Hella.

Mida konkreetsemaks muutub kommunikatsioonitöö, seda enam jäävad persoonad lihtsalt raamistuseks. 16 persoonat koondasime seitsmesse kategooriasse:

1. **noored**
2. **lastega pered**
3. **aktiivsed seeniorid**
4. **meelelahutuse ja puhkuse otsijad**
5. **kultuuri ja kogukondade osas passiivsed inimesed**
6. **teadlikud kultuurisõbrad**
7. **keskkonnaturistid ja elamuste otsijad**

Neljandas peatükis keskendume olulistele kanalitele ja meetoditele nende inimeste kõnetamiseks.

Kuna aasta jooksul toimub üle 300 eriilmelise sündmuse ning inimesi tuleb Lõuna-Eestisse ja Tartusse igast eluvaldkonnast, pakub strateegia kaheksandas peatükis välja persoonalõuendi, mis on abivahend sündmuskorraldajale, et luua endale sobiv persoona juhuks, kui sobivat persoonat nimekirjas ei leidu.

Mõtteharjutus: 2024. aasta alguseks on igal persoonal Euroopa kultuuripealinna programmis vähemalt kolm konkreetset sündmust, mis talle piisavalt huvi pakuvad, et kohale tulla.

Tartu 2024 persoonad

Kohalikud:

- **Karl-Richard (17)**, gümnasist Võrust
- **Marta (23)**, mujalt linnast pärit tudeng Tartus
- **Christin-Maribel (34)**, kultuuri osas passiivne magalarajooni elanik.
- **Margus (47)**, kogukonnaaktivist Räpina lähistelt
- **Tiiu (55)**, kooli huvijuht Tartu lähistelt
- **Hella (78)**, üksik pensionär Tartu linnas
- **Oksana (39)**, sõjapõgenik Ukrainast

Eestimaalased:

- **Ricardo (29)**, mõned aastad Tallinnas elanud tarkvaraarendaja
- **Karin (37)**, hambaarst ja kahe lapse ema Haapsalust
- **Martti (41)**, Tartus õppinud, nüüd Tallinnas elav tippspetsialist
- **Anne (62)** ja **Andres (64)**, aktiivset kultuuri- ja seltsielu elav paar Rakverest

Eurooplased:

- **Emily (24)**, noor reisihuviline blogija Londonist
- **Elias (39)**, puhkusereisija Soomest, kes Tartusse pole sattunud
- **Perekond Berzins** Lätist Valmiera linnast
- **Susanne (55)**, teadlik keskkonna- ja kultuuriturist Saksamaalt
- **Helen (32)**, Hispaanias elav väliseestlane

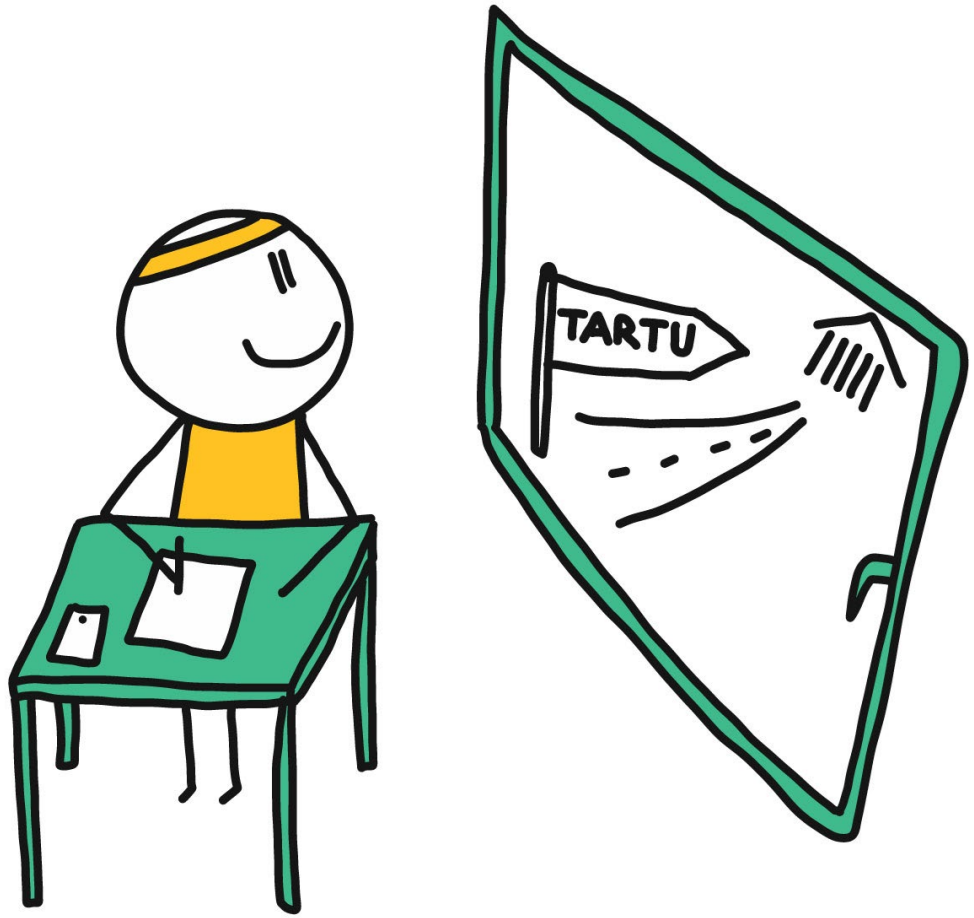
Kohalikud persoonad

Karl-Richard (17)

Karl – just nii, vaid esimese nime kasutamist eelistab ta üha enam – on lahtise peaga **gümnasist Võrust**. Võib-olla on ta pisut kaalutlevam, kohusetundlikum, uudishimulikum ja sihikindlam, kui teised eakaaslased (näiteks mõtleb ta juba 11. klassis Tartust ja ülikooli kehakultuuri erialast), kuid põhijoontes siiski **igati sarnane oma kaaslastele koolis ja trennis**. Ta otsib sõprade tunnustust ja aktsepteerimist, soovib kuuluda, orienteerub hästi sotsiaalmeedias, muutub kärsituks, kui asjad ei taha laheneda ja unistab tegusast tulevikust pisut avaramas keskkonnas.

Kui miski teda ärritada suudab, siis aeglane internet ja arusaamatu ühistranspordi graafik Tartus. Ühes **piiratud rahaliste võimalustega** (mida ta üritab varjata) tekitavad need **talumatut sõltuvuse tunnet**. Ja millest ta veel avalikult ei räägi: ta ihkab lähedust, armastust, kaaslast. **Lähitulevik Tartus** – ülikoolis – võiks pakkuda leevendust kõigile neile väikestele ja suurtele muredele. Igatahes ta loodab sellele, kuigi aeg-ajalt kõhkleb, kas kõik ikka saab olema nii lihtne.

Kokkuvõttes pole Karli jaoks niivõrd oluline kogeda pidevalt midagi uut**. Ihalus on hoopis kiiresti oma elu järgmisesse etappi jõuda** ning seal enam-vähem rööpasse saada. Tartu ja tudengielu näivad selleks ideaalse lahendusena.

Neljas Lõuna-Eesti maakonnas õpib gümnaasiumi statsionaarses õppes umbes 4800 noort: neist üle 3600 Tartumaal, ligi 500 Võrumaal ning umbes 350 nii Valga- kui Põlvamaal.

Marta (23)

Marta on igati elujaatav noor. Ta on **pärit Pärnust, kuid hetkel juba ligi neli aastat Tartus elanud** ja ülikooliga poole peale jõudnud.

Marta oskab nautida vabu hetki, mida kohusetundlikul üliõpilasel pole just üleliia palju. Kuid siiski, olles **üle keskmise aktiivne ja sotsiaalne**, leiab Marta vähemalt korra nädalas aja, et kellegagi **oma suurest sõpruskonnast** mõnusalt aega veeta. Sageli on just Marta ühiste ettevõtmiste algataja ja sõbrad peavad teda seltskonna hingeks, kuid mõnikord oleks tore, kui keegi ka peale tema kamba kokku ajaks.

Teda paeluvad **uued kogemused, väljakutsed ja inspiratsioon.** Sellele vastukaaluks toovad teda maa peale tagasi kodutööde tähtajad ja ambitsioon lüüa oma erialal läbi. Erialaseid väljakutseid tundub olevat väljaspool Tartut küllalt, kuid vastavate kontaktide ja tutvuste ring on Martal hõredavõitu. Lisaks õpingutele, trennis käimisele ja sõpradega hängimisele näib erialase elu võrgustiku kasvatamine talle äärmiselt vajalik, aga kust pihta hakata? **Vaatamata lahtisele peale pole ta leidnud veel ei seda oma nurka ega seltskonda.**

Muuhulgas tähendab see, et Martal pole siiani **stabiilset sissetulekut** ning ta elab suuresti oma edukate vanemate toetusel, kes teda aeg-ajalt ka Tartus külastavad. Vahetevahel tabab Marta ennast unistamast mõne aasta kaugusest tulevikust – **iseseisvast elust** ja heast sissetulekust mõnes edukas ettevõttes välismaal.

Tartu linnas asuvates kõrgkoolides õppis 2022. aasta seisuga ligi 19 000 üliõpilast, kellest 56% on alla 25-aastased, enam kui 60% naised ja üle 10% välisüliõpilased. Kõige populaarsemad õppevaldkonnad on tervis ja heaolu, ärindus, haldus ja õigus ning humanitaaria ja kunstid, kus õpib kokku 45% üliõpilastest.

Christin-Maribel (34)

Christin-Maribel **elab ühes lapsega Annelinna paneelmaja kahetoalises korteris** ning töötab lähedal asuvas Eedeni keskuses iluteenindajana. Kesklinna satub ta pigem harva ning kui satub, on sellel asised põhjused, mitte mõni kultuurisündmus.

Christin-Maribelile meeldib kui on lõbus. Ta hindab seda nii oma sõbrannadega aega veetes kui telekast sobivat programmi otsides. Tõsisemad ja suuremat süvenemist nõudvad teemad jätab ta pigem teiste arutada, sest tegelikult **ei käi tal jõud üle ka oma argimuredest**: tahaks suuremat rahalist kindlustunnet, tahaks lapsele palju enamat pakkuda, perspektiivis ka suuremat eluaset ja miks mitte autot. Tulisemalt panevad teda reageerima vaid erinevad valitsuse või linna keelavad-käskivad korraldused.

Christin-Maribel **on passiivne ka kultuurielu suhtes**. Teater, näitused, kirjandus, kontserdid – ta ei oska selles maailmas orienteeruda ja lihtsam on meelt lahutada sotsiaalmeedias „ilusaid ja edukaid" jälgides. **Laps käib ju teatris ja AHHAA-keskuses niikuinii koos klassiga.**

Seda, et Annelinna on rajatud üha uusi rattateid ja mänguväljakuid, renoveeritud koolid ja raamatukogu ning elukeskkond paraneb, ei oska ta tervikliku trendina tegelikult märgata. Tema jaoks on see ikkagi linnaosa, kus pigem on elu vähe, kuid paraku on seal just tema elu.

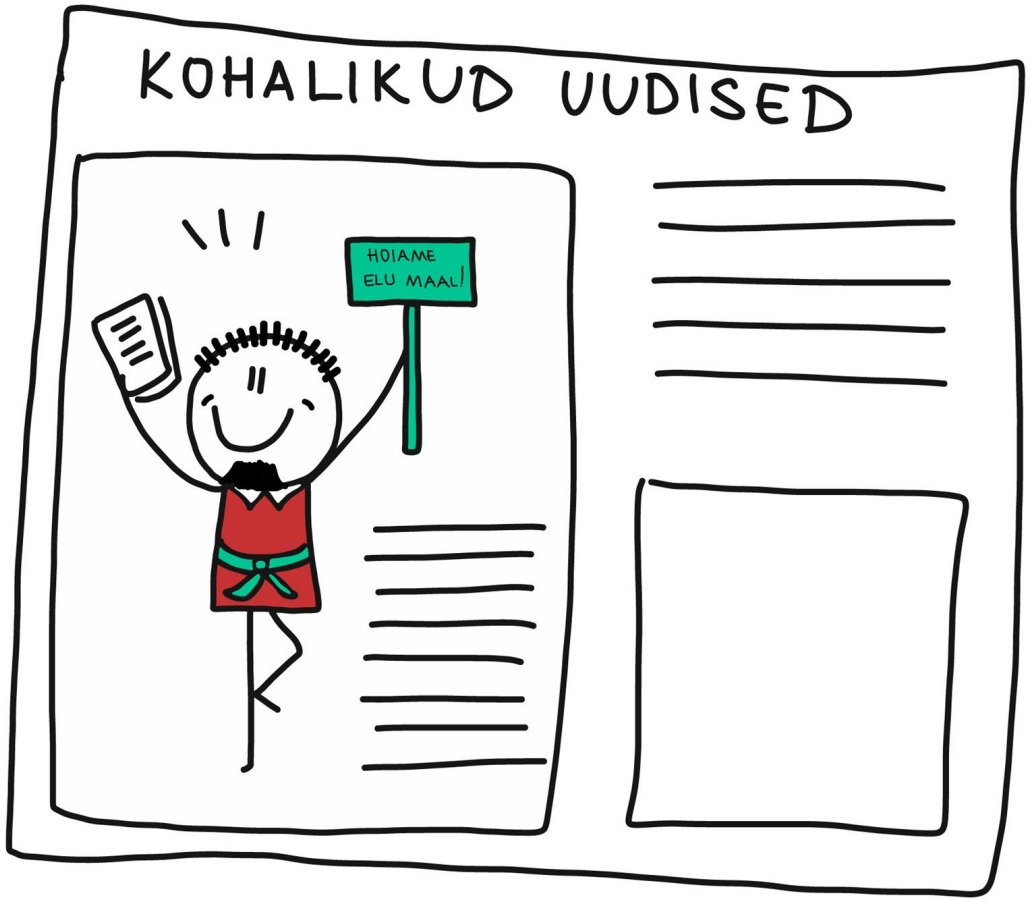
Aastatel 2019–2021 veetis Eesti inimene nädalas keskmiselt 2 tundi lugedes, pool tundi meelelahutust ja kultuuri nautides ning 8 tundi telerit vaadates.

Margus (47)

„Margus on maasool”, „Oleks temasuguseid, kes oskavad ja jõuavad, rohkem”, „Mees nagu orkester”, **„Sädeinimese etalon”.** Need kõik on laused, mida kohalikud ajalehed (ja korra ka üleriigilise lehe nädalalõpulisa) Marguse kohta on kirjutanud. Ja tegelikult nii ongi: kohalik rahvatantsuring eesmärgiga tantsupeole jõuda, valimisliit ja koht vallavolikogus, väiksem turismitalu ja loodusmatkade korraldamine, initsiatiiv kohtumisõhtute ja kultuurisündmuste piirkonda toomisel püsivad kõik suuresti tema õlul. Margust **kuulatakse ja hinnatakse**, tema tegemistes tahetakse kaasa lüüa.

Margus mässab patriotismist, tal on tunne, et kui tema ei tee, siis polegi külla enam kedagi teist jäänud, kes teeks. Sestap ta teebki, oma tervise ja hobide arvelt – missioonitundest. Margusel hakkab tervis vaikselt tunda andma suurest mitme koorma vedamisest, aga ta ei võta tervise häirekellade esimesi noote kuulda. **Ta tahab iseendale ja oma lastele tõestada, et elu maal on võimalik.** Ja ta pingutab väga, sest kaasaaitajaid jääb järjest vähemaks (vanem generatsioon on jäänud põduraks, sõpradest on mitmed kolinud linnadesse ning noori aktiivseid ühiskonda panustajaid väga peale ei kasva).

Margus on oma laste emast lahku läinud, aga nende läbisaamine on ühiste laste nimel neutraalne**. Margusel on uus elukaaslane ja see teeb teda rõõmsaks. Lastega saab Margus hästi läbi ning uue elukaaslase näol on tegu tema mõttekaaslasega**, kel küll oma eriala, aga kes moraalselt on Margusele toeks ja kellega tal on tore maailma asju laupäeviti saunas arutada.

2020. aastal oli oma elukeskkonnaga rahul 86% Tartumaa (91% Tartu linna) elanikest, 79% Võrumaa, 78% Põlvamaa ja 76% Valgamaa elanikest. Eesti keskmine näitaja oli samal ajal 82%.

Rahulolu vaba aja kultuurse veetmise võimalustega oli samal ajal Tartumaal 68% (Tartu linnas 91%), 58% Võrumaal, 60% Valgamaal ja 58% Põlvamaal. Eesti keskmine näitaja oli 63%

Tiiu (55)

Tiiu elab ühes **Tartu linnaga piirnevas vallas ning töötab kohaliku kooli huvijuhina**. Erialalt on ta keeletoimetaja ja teeb seda tööd aeg-ajalt siiani, kuid reeglina vaid oma väikese kirjastuse (mis Tartu-aegadel paari sõbraga sai loodud) välja antavatele teostele.

Linnast ära kolimine kolm aastat tagasi oli Tiiu jaoks teadlik valik. Esiteks, **linn ja sealsed inimesed väsitasid** ning ta ei soovinud olla enam pidevalt polariseerivate teemade keskel. Oma vaadetelt on ta pigem konservatiivne, kuid teda ei häiri niivõrd teistsugused tõekspidamised kui pidev vaidlus teemade üle, mis tema arvates sugugi olulised pole. Ja teiseks, Tiiu jaoks **on looduskeskkond ja selle heaolu** oluline. Pärast laulvat revolutsiooni oli Emajõe kett esimene kord, kui ta tuli välja oma meelsust avaldama. Võimalikult **väikese jalajäljega elu** ja tükike maad linnast väljas tundusid ühel hetkel ainuõige valik.

Tiiut ärritavad ükskõiksus, pealiskaudsus ja lohakus ning ta tahaks näha palju **enam ühist tegutsemist ja koos olemist**. Ja õnneks on uus töökoht ja inimesed seda Tiiu ellu ka toonud. Kuid kohati sooviks ta enam tunnustust sellele, et on oma väärtustest lähtuvalt maale elama kolinud. Kuid palju on hoopis ükskõiksust.

Pärast mõnda aega maal elamist hakkas Tiiu ennast aeg-ajalt üksikuna tundma. Tabanud ära ebamugava tunde, tärkas temas **pealehakkaja** ja nüüd käib pea iga nädalavahetus tal mõni sõbranna külas või vastupidi. Et ka uues kohas ja koolis end kodusemalt tunda, organiseerib Tiiu heade kolleegidega Tartus kultuuriüritustel käike. Ja kogu ülejäänud aja naudib ta rahu ja värsket õhku, lõputult lugedes ja aias nokitsedes...

Lõuna-Eesti neljas maakonnas elab pisut üle 48% inimestest linnalises, üle 10% väikelinnalises ja üle 41% maalises asustuspiirkonnas. Linnaliste piirkondade elanikest omakorda 80% elavad Tartu linnas.

Hella (78)

Hella jäi lõplikult pensionile alles viis aastat tagasi. Põhjused polnud ainult majanduslikud, kuigi lõpuks ka vaid veerandi koha eest saadud palk oli praeguse pensioniga võrreldes suureks abiks. Kokku kuivanud suhtlusringkonnaga Hella lükkas töölt lahkumist viimase võimaluseni edasi, **et mitte üksinda jääda**. Töö oli see vähene, kus tal on asised põhjused inimestega kohtuda, midagi koos teha ja mõnikord ka niisama lobisema jääda.

Hella on juba üle 10 aasta lesk, tema ainus laps elab Tallinnas ning mõlemad lapselapsed suisa kaugel välismaal. Oma poega näeb ta küll tihedamini, kuid lapselapsi heal juhul paar korda aastas. Oma **väikeses ahjuküttega korteris saab Hella veel enam-vähem hakkama**, kuigi puude teisele korrusele tassimine on üha keerukam ning raskusi valmistab ka aina halvenev nägemine.

Paar aastat tagasi **hakkas Hella käima Tähtvere Päevakeskuses ning leidis sealt ka paar uut tuttavat, kellega aeg-ajalt suhtleb**. Lisaks **saab ta seal värskeid ajalehti lugeda ja e-posti üle vaadata**. Pärast seda, kui tema enda arvuti töö lõpetas, pole ta uut endale soetanud ning kodus internetti enam pole.

Tööl käies oli Hella aktiivne teatris ja kontsertidel käija, kuid nüüd, kui raha on vähe, satub ta harvemini, kuigi paar korda aastas ikka Tähtvere Päevakeskusest leitud tuttavatega. Teda hoiab veidi tagasi kartus, et **üritustel ei ole istumisvõimalust** ja ära väsides ei taha ta abi palumisega teisi koormata, teisalt tunneb ta, et **õige info ülesleidmine on keerulisemaks muutunud**.

Eestis on 626 000 leibkonda, kellest 113 000 elavad Lõuna-Eesti neljas maakonnas. Keskmiselt on Eesti leibkondadest suisa 25% üksinda elavad üle 65-aastased. Veel 18% leibkondadest koosneb üksikutest alla 65-aastastest inimestest.

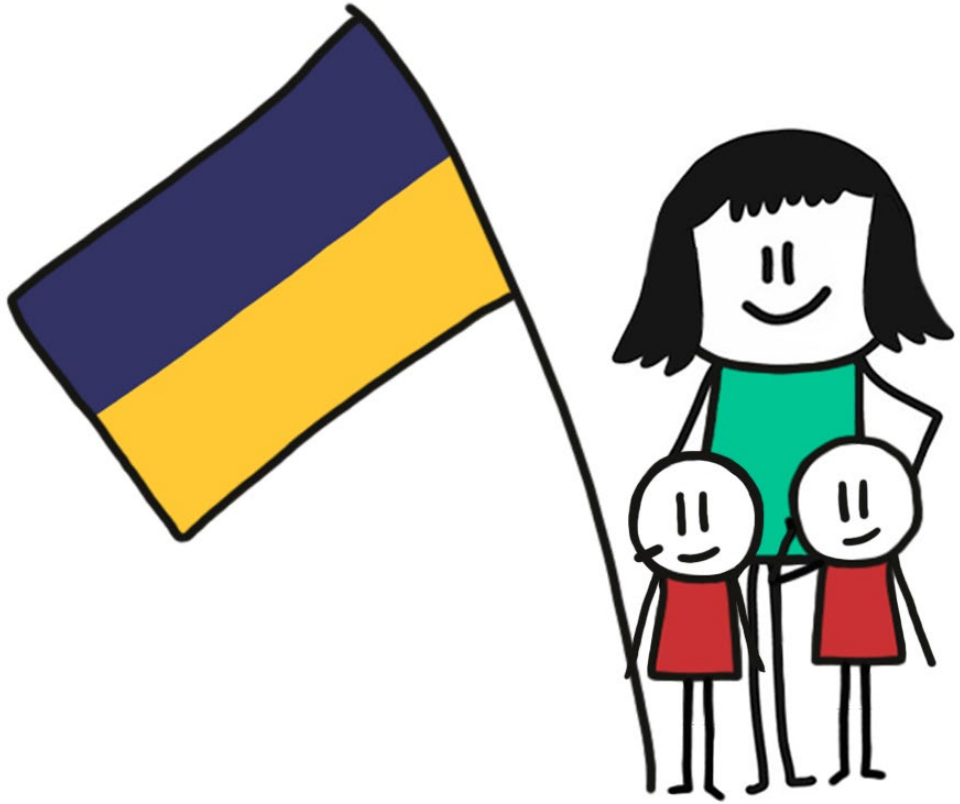
Oksana (39)

Oksana põgenes sõja eest Eestisse Ida-Ukrainast 2022. aasta sügisel, kui elu kodukohas oli muutunud väljakannatamatuks. Laste turvalisuse nimel otsustas Oksana kuulata oma Eestis ehitajana töötanud venna nõu, asjad kokku pakkida ja jätta senine elu ajutiselt seljataha. Eestisse tuli Oksana kahe lapse ja ämmaga.

Siin võeti nad küll hästi vastu, aga ruttu tuli leida pikemaajalisem elamine ja töökoht. Ukrainas õena töötanud Oksana sai Tartus tööd hooldajana ja **ta on rahul, et tal on stabiilne töökoht, kuigi sissetulekutest piisab vaid hädapäraseks**. Seetõttu otsib Oksana aktiivselt lisasissetuleku võimalusi ning **oma vähest vaba aega kasutab ta teadlikult**, veetes seda peamiselt pere seltsis. Sõja kontekstis ei tundunud esialgu Oksanale sobiv käia meelelahutus-üritustel, kuid normaalse elurütmi säilitamiseks on nad **perega mõnel tasuta üritusel käinud küll.**

Oksana hoiab Tartus kokku teiste ukrainlastega ja neil on tekkinud väike kogukond. **Keelebarjääri tõttu kohalikega väga tihedalt läbi ei käida**, aga tööalaselt tuleb suhtlemist ikka ette. Et vältida sagedast vene keele kasutamist, on Oksana hakanud usinalt **õppima eesti keelt ja ka inglise keeles saab ta vajaliku räägitud**.

Viimasel ajal on Oksana hakanud mõtlema Ukrainasse naasmise peale, aga praegu pole see veel nii majanduslikel põhjustel kui turvalisuse kaalutlustel siiski teostatav. Oksanale meeldib, et Eestis on turvaline ja rahulik ning ta unistab sellest, et ta saaks töötada taas haiglaõena. **Ta teeb kõik selle nimel, et tema lapsed oleksid õnnelikud ja neil oleks hea elu.**

Eestis elav ajutise kaitse saanud täiskasvanud Ukraina sõjapõgenik on noore terve kõrgharidusega naise nägu. 74% Eestisse jõudnud sõjapõgenikest on naised. Rohkem kui pooltel on kõrgharidus. Pooltel Eestisse jõudnud täiskasvanud sõjapõgenikest on alaealised lapsed. Tartus ja lähiümbruses elab üle 3000 Ukraina sõjapõgeniku.

Persoonad mujalt Eestist

Ricardo (29)

Ricardo on **pärit Brasiiliast, kuid on elanud juba üle seitsme aasta Euroopas ning neist viimaseks kaks Eestis**. Siia tõi teda loomulikult **töö IT-sektoris** ning ta annab endale aru, et see võib ta siit igal hetkel ka minema viia.

Täna Ricardo Eestis olemist pigem naudib. Ta töötab mainekas ettevõttes, mille **avatud väärtusi igati jagab** ja kus ta on hinnatud nii professionaali kui lihtsalt vahva kolleegina. Lisaks on Tallinnas arvestatav talle sarnaste diginomaadide kogukond ning isegi lõunaameeriklasi on just parasjagu. Oma igapäevased toimetused saab ta kas inglise, portugali või hispaania keelega igati aetud.

Kaks aastat on aga piisav aeg, et Ricardol on tekkinud **väikest viisi huvi ka kõige kohaliku vastu**. Üha rohkem adub ta, mis riigis elab ning siin toimuv on hakanud talle korda minema. Samuti **on ta jõudnud päris palju Eestis ringi vaadata** ning korduvalt ka Tartusse sattunud (nii töö kui ka niisama tuttavatega). **Infot Eesti kohta saab ta siiski vaid juhuslike killukestena** kolleegidelt ja sotsiaalmeediast, mis on aga paras sigrimigri ka kaugete koduste või eelmiste Euroopa elupaikade uudistest.

Ricardo on piisavalt introvertne ja laisk ning seetõttu on vaja teda kaasa kutsuda. Ise algatab ta uut harva. **Kui aga kutsutakse, läheb ta meeleldi**, sest tegelikult tunneb ta ennast kohati üksikuna ja kodust kaugel. Lahe atmosfäär, mõnus äraolemine, toredad inimesed ja uued seiklused aitavad selle tunde vastu hästi.

Eestis töötas 2022. aastal idufirmades suurusjärgus 8200 inimest, kellest pea kolmandik on välismaalased.

Kõige enam neist pärineb kas Ukrainast või Lõuna-Ameerikast.

Karin (37)

Karin elab Haapsalus, töötab hambaarstina, on vabaabielus ja **kasvatab kahte last** (11-aastane Mirtel ja 7-aastane Rasmus). Karin suudab hoida töö- ja pereelu oskuslikult tasakaalus. Laste heaolu ja tulevik on need, mille osas ta kompromisse ei tee. Samal ajal on tema jaoks oluline ka eneseteostus valitud erialal ning sellega kaasnev sagedane enesetäiendamise meeldiv rutiin.

Pühendudes maksimaalselt perele ja tööle, **jääb tal aega iseendale pigem vähe** ning kuigi ta ei kipu seda tunnistama, see painab teda. Peale aianduse, millest on kujunenud viimastel aastatel tõsine kirg, tal suuremaid huvisid või hobisid pole.

Panustades end maksimaalselt **igapäevase harmoonia** hoidmisele ärritavad ka väiksemad praod selles (tillukesed konfliktid, argimured, teiste inimeste ebaviisakus) teda enam, kui oleks põhjust. Naljakal kombel avastab ta end üha enam närvi minevat ka inimeste peale, kes ei adu tema jaoks nii elementaarset hügieeni olulisust või vaidlevad mõne meditsiinilise dogmaga (näiteks vaktsiinid või maskide kandmine). Ning **kõige mustematel päevadel tabab teda melanhoolne meeleolu, et suurem osa häid sõpru on kodulinnast lahkunud**.

Selle kõige juures püsib ta siiski tasakaalukana, toetab oma vanemaid, elukaaslast ja lapsi ning saab toetust ka vastu. Tasapisi kuhjuvad küsimused tõukavad teda lihtsalt mõtlema aina enam sellele, et **äkki oleks vaja mõnda suuremat muudatust, pikemat reisi, seiklusi**. Ja võib-olla seda kõike kord ka ilma lasteta.

Eesti 632 000 leibkonnast umbes veerand ehk 155 000 on vähemalt ühe lapsega leibkonnad. Kõige enam on nende hulgas ühe lapsega paare (umbes 41 000) ja kahe lapsega paare (43 000).

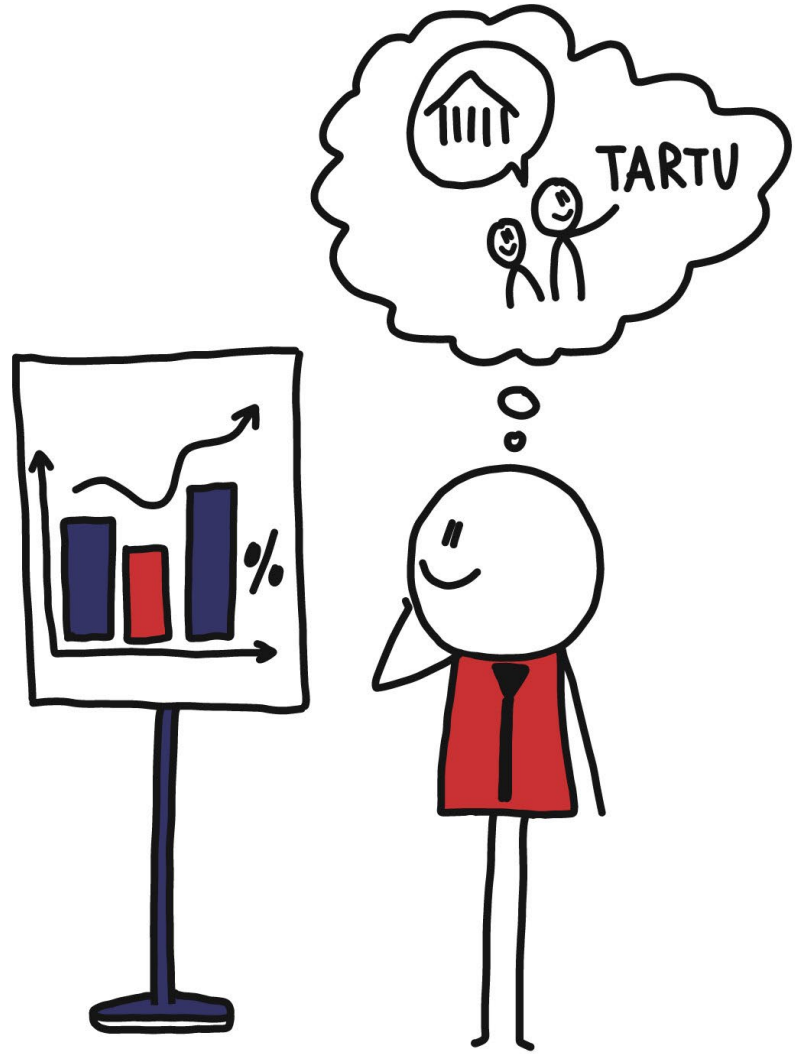
Martti (41)

Martti on endine Tartu Ülikooli tudeng, kes **elab ja töötab Tallinnas finantsvaldkonna tippspetsialistina**. Tal on üks põhikooliealine laps, kuid lapse emaga ta enam koos ei ela. Suhted lapsega on aga igati normaalsed ning Martti on juba kolm aastat ka uues kooselus.

Martti tunneb ennast igati noore ja elujõulisena (sellele on aidanud kaasa sport, millega ta on tõsisemalt tegelema hakanud) **ning 15–20 aasta tagune põnev ja tore aeg, mil ta oli majandustudeng, tundub nagu alles eilne päev**.

Martti ei oska oma tööd rahulikult võtta. Ta teab, et on vaja puhata, kuid hilised õhtutunnid, nädalavahetused ning nii mõnigi puhkuseperiood on head võimalused tegemata tööd ära lõpetada. **See kõik takistab tal leidmast vajalikku aega oma lapsele**. Juba pikka aega on küpsenud mõte sõita elukaaslase ja pojaga Tartusse, näidata kohalikke vaatamisväärsusi ja rääkida oma ülikooliajast. Kuid tegudeni pole ta veel jõudnud, alati on justkui midagi prioriteetsemat.

Ülikooliaeg aeg meenub talle viimasel ajal üha enam. Elus on justkui kõik vajalik (majanduslik kindlustatus, sotsiaalne tunnustus) saavutatud ning isegi ujuda jaksab ta iga kuuga ühe pikemaid vahemaid. **Elujanu on aga suur ja ta otsib järgmist käiku**, mõeldes isegi karjääri vahetamisele.

Viimase paarikümne aasta jooksul on igal aastal lõpetanud Tartu Ülikooli keskmiselt 3 000 üliõpilast. Arvestades erinevaid kraade, on selle aja jooksul ülikooli alumnis enam kui 50 000 vilistlast.

Anne (62) ja Andres (64)

Anne ja Andres on **paar Rakverest**, kes tähistasid hiljuti oma 35. pulma-aastapäeva. Nad on olnud terve elu **aktiivse kultuurihuviga** ja viimase 10 aasta jooksul, kui ka viimane kolmest lapsest kodust lahkus, on see vaid kasvanud. Lisaks kahekesi reisimisele ja erinevatele kultuuriüritustele otsivad nad uusi elamusi sageli ka ühes lastelastega.

Kõige selle juures tuleb arvestada aga **Andrese liikumispuudega**. Nüüdseks juba enam kui 15 aasta taguse trauma tõttu on Andres ratastoolis ja pensionil. **Anne käib aga siiani täiskohaga tööl** ning seetõttu saavad nad suuremaid asju võtta ette vaid puhkustel või nädalavahetustel. Kohalikku teatrisse jõuab aga mistahes päeval ning kogu sealne repertuaar on alati nähtud. Võib-olla just Andrese erivajaduse tõttu on nad oma **käimistes ja ettevõtmistes väga järjekindlad**.

Ühiselt veedetud aega nad naudivad, kuid liiga sageli on tulnud ette juhtumeid, kus ürituste **korraldajad ei oska erivajadustega arvestada** või sellekohane info on puudulik. Anne ja Andrese elujaatav suhtumine ja kogemused aitavad tuska ennetada, kuid siiski... Eriti, kui väikeste vajalike nüansside kordaseadmise asemel kohtuvad nad haletsusega.

Kui valiti 2024. aasta Euroopa kultuuripealinna, hoidsid nad muidugi pöidlaid Narvale, kuid Tartu ja Lõuna-Eesti on alati olnud põnevad sihtkohad, kus neil ammu omad lemmikud on välja kujunenud.

Sotsiaalkindlustusameti andmete kohaselt elab 31.12.2022 seisuga Eestis kokku 123 377 puudega inimest. Neist sügava puudega on 11%, raskega 52% ja keskmise puudega 37%.

Tartu 2024 miltton

Persoonad välismaalt

Emily (24)

Emily on **noor tudeng ja aktiivne blogija, vlogger ja sotsiaalmeedias tegutseja Londonist**. Ta ei ole kohalik superstaar, kuid jälgijate ja kaasaelajate arv on juba ammu kümnetes tuhandetes, mitte enam tuhandetes.

Emily **kajastab väga erinevaid teemasid**. Tal pole oma nišši, kuid ta räägib oma kogemustest erinevate trendide, teenuste või toodetega ja teeb seda üpriski vaimukalt. Tühisest influentsimisest on asi kaugel ning reisikajastused on kindlasti üks tema lemmikväljunditest. Trende jälgib ta ennekõike **TikTokist.**

Eestit Emily liiga hästi ei tunne, Tallinnast on ta küll kuulnud, kuna tema kursaõde on sealt pärit ning Eestist on mitmeid kordi juttu olnud. Kuna teda huvitavad avastamata pärlid, fotogeenilised kaadrid ja vaated ning loodus, siis hakkas ta Eesti kohta rohkem uurima.

Reisides meeldib Emilyle **odav transport ja atraktiivne ööelu**, eriti kui see suudab millegagi üllatada. Kõige enam ärritavad teda stereotüübid, aeglus ja hoo peatumine ning väiklus, milleks ta loeb sageli ka seda, kui temaga ei taheta inglise keeles suhelda.

Ja nagu öeldud, kajastab ta kõiki neid kogemusi kaasahaaravalt oma tuhandete jälgijatega sotsiaalmeediakontodel, videotes ja blogipostitustes.

Statistikaameti andmetel majutus 2022 aastal Eestis veidi alla 43 000 ***Suurbritannia*** *päritolu inimese. Neist Lõuna-Eesti nelja maakonda jõudis umbes 6% (2,8 tuhat) ja neist omakorda enamus (2,3 tuhat) Tartu linna. Keskmine külastuse pikkus Lõuna-Eestis on 2,1 ööd.*

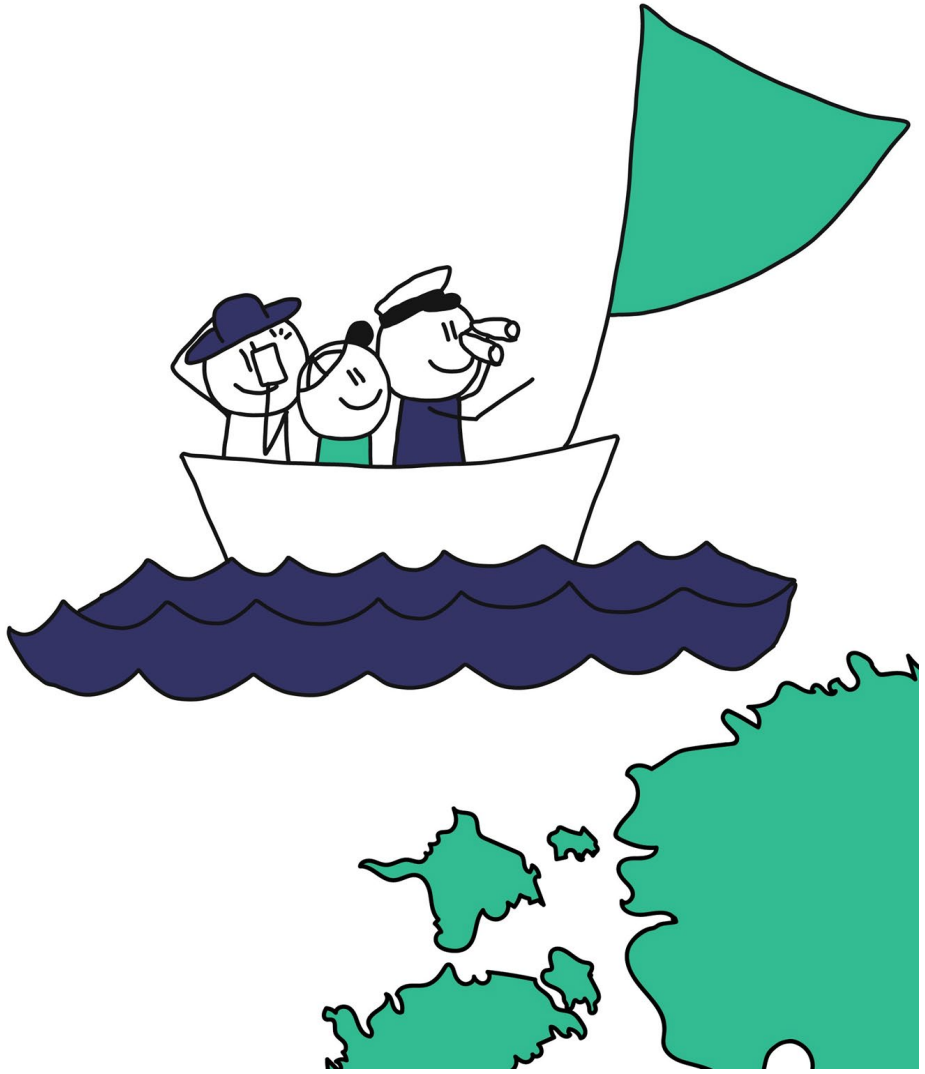
Elias (39)

Elias on **Helsingis elav advokaat**, väiksema büroo partner. Ta on majanduslikult heal järjel, õnnelikus kooselus ja ühe varateismelise lapse isa. Elias reisib sageli ka kaugemale, kuid pea **iga aasta veedab nädala või kaks Eestis**. Talle meeldib kodulähedus, kuid Soomest välja saamine on vajalik, et tekiks päriselt puhkuse tunne. Siinne madalam hinnatase on lihtsalt väike boonus ja **reeglina üürib ta Eestis puhates perele terve maja**. Samas hindab ta linnade ja elementaarsete mugavuste lähedust ehk päris metsamaju ta ei otsi.

Juba üle 10 aasta nii puhanuna **pole ta kunagi käinud Ida- ega Lõuna-Eestis** – ikka kas Tallinna, Pärnu, Haapsalu lähedus või suursaared. Osaliselt on see nii ka seetõttu, et ta reisib sageli oma väikese jahiga.

Eliasele on **oluline, et tema tööl oleks tähendus** (ta on veendunud, et nii see ka on) ja üha enam mõtleb ta seda ka oma muudes tegemistes: et tema jalajälg oleks väike, et iga ettevõtmine avardaks lapse teadmisi ja maailmapilti, et koguneks kogemusi ja elamusi.

Elias on **kiire otsustaja.** Ta teab, et valikuid on palju ja **kui kusagil on info puudulik või liiga keeruline, liigub ta lihtsalt edasi**. **Ebakvaliteetsus ärritab teda** ning kuigi ta on terava mõistuse ja osavate kätega, eelistab ta reiside ajal kõigist olmemuredest vaba olla ehk nende lahenemise eest lihtsalt tasuda.

Statistikaameti andmetel peatus 2023. aasta jaanuaris Eesti majutusettevõtetes üle 196 000 turisti, mis on 24 protsenti rohkem kui aasta varem samas kuus, sealhulgas näiteks Soome turistide arv kasvas kolm korda.

Perekond Berzins

Berzinsid **elavad Valmieras**. Neljakümnendates ema töötab kohalikus koolis matemaatikaõpetajana ning isa insenerina tööstusettevõttes. **Kahest lapsest** noorem on viieaastane ja käib lasteaias ning vanem alustas just põhikoolis.

Perekondlikke reise võtavad nad ette iga aasta, kuid kaugemale jaksavad rännata igal teisel aastal. Seetõttu on nad **korduvalt külastanud ka Eestit** ning kavatsevad seda ka tulevikus. Reeglina viib tee lõunasse, Tartu- või hoopis Saaremaale. Neile meeldivad Ahhaa Keskus, spaad ja siinne toit. Korra on nad suundunud ka Ida-Virumaale. Lähemale **reisivad nad reeglina oma autoga ja eelistavad eelarvet kulutada pigem turismiatraktsioonidele**. Seetõttu otsivad nad ka soodsamaid söögi- ja majutuskohti. Pereisa punktuaalsus väljendub ka reiside planeerimisel: tema on see, kes teeb plaane ja eeltööd, samas kui ema eelistab spontaansust ning asub sihtpunkti süvenema siis, kui sõit juba lahti läinud. Kõikvõimalikud **reisiportaalid ja -rakendused on tema igapäevased kaaslased**.

Erilist kultuurijanu neis kelleski pole. Reeglina lähevad nad otseteed sinna, kuhu ka ülejäänud massid. Samas, muuseumid ja atraktsioonid haaravad neid sageli endasse ning juba kohapeale jõudnuna nad süvenevad. Tunne, et „siia tahaks tagasi tulla, sest palju jäi nägemata” meeldib neile kõigile.

2022. aastal ööbis Eestis kokku umbes 204 000 Läti turisti, kellest Lõuna-Eesti nelja maakonda jõudis ca 18% (suurusjärk 38 000). Neist umbes 75% ööbisid Tartu linnas, keskmine külastuse pikkus oli poolteist ööd.

Tartu 2024 miltton

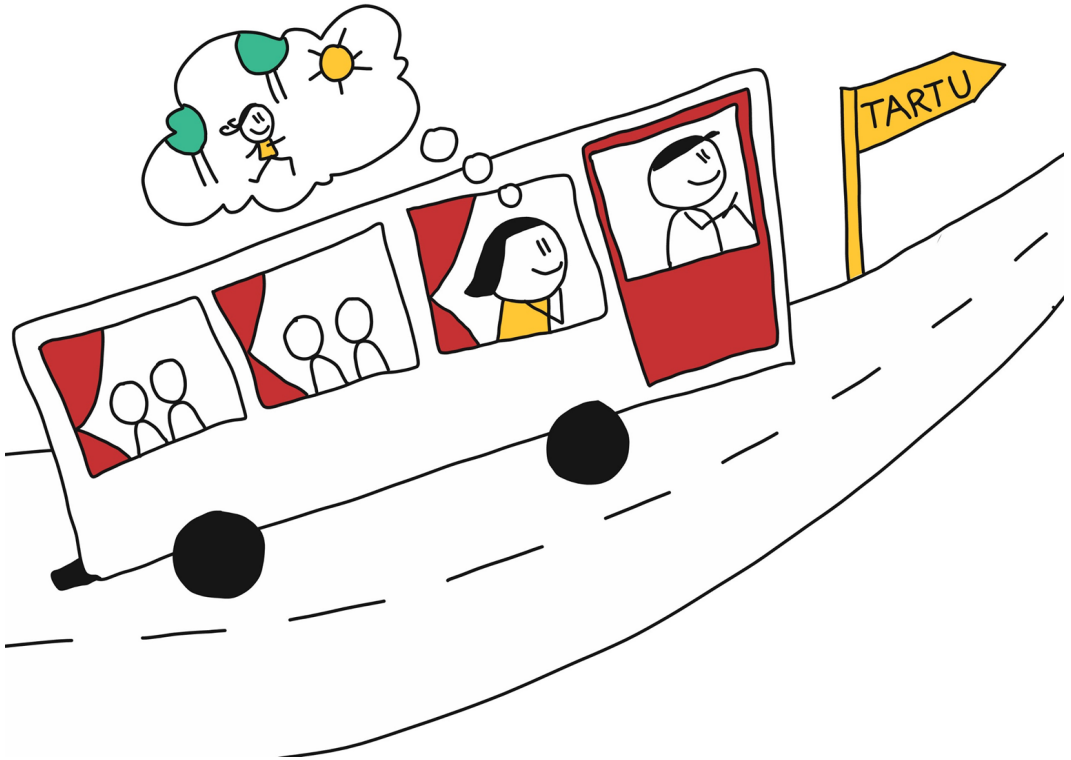
Susanne (55)

Susanne **elab Hamburgis ja töötab arhitektina**. Ta on abielus, kahe täiskasvanud lapse ema ning hiljuti ka esimest korda vanaemaks saanud. Susanne **elab igati aktiivset kultuurielu**: loeb palju, külastab näitusi, teatrit ja kontserte.

Lisaks on Susanne **estofiil.** Esimest korda sattus ta Eestisse 90ndate keskel, sest tema abikaasa juured ulatuvad Saaremaale ning ta kiindus siinsesse kultuuri koheselt ja see sümpaatia kestab siiani.

Tema **kirg on reisimine** ja aastas võtab ta ette keskmiselt neli kuni viis sõitu. Susanne on majanduslikult igati kindlustatud, kuid hindab sakslastele omaselt **head hinna ja kvaliteedi suhet ning puhast loodust**. Viimase kümne aasta jooksul on ta muutunud üha teadlikumaks ka keskkonna osas ning **jälgib igati, et tema reiside jalajälg oleks võimalikult väike**. Vähemalt ühe reisi aastas võtab ta ette Ida-Euroopasse. Aastate jooksul on ta kõik Euroopa pealinnad läbi reisinud ning oma **järgmisi sihtpunkte kaaludes vaatab ta ka väiksemaid kohti.**

Oma olemuselt on Susanne võrdlemisi kärsitu. Olles ise kohusetundlik, lahtise peaga, väga hea hariduse ja suurte kogemustega, **ärritavad teda nii saamatus, rumalus ja aeglus kui ka olmeprobleemid ja kokkulepetest mitte kinnipidamine**. Susanne reisiks siiani hea meelega ühes oma lastega, kuid see õnnestub harva, sest neil on omal nii palju tegemisi. Abikaasa tuleb temaga aga alati hea meelega kaasa.

2022. aastal ööbis Eestis kokku umbes 76 000 Saksamaa turisti, kellest Lõuna-Eesti nelja maakonda jõudis umbes 8% (suurusjärk 6200 inimest). Neist omakorda üle 77% ööbisid Tartu linnas ja keskmine külastuse pikkus oli pisut üle pooleteise öö.

Helen (32)

Helen on eestlane, kes on elanud **viimased 10 aastat Hispaanias**. Eestis elades unistas Helen alati välismaal elamisest ning ülikooli ajal tekkiski võimalus aastaks Hispaaniasse vahetusõpilaseks minna. Kuna tekkisid sõbrad ja ka töövõimalus ning hiljem elukaaslane, jäigi Helen Hispaaniasse elama.

Eestis elades leidis Helen tihti, et Eesti on liiga väike, eestlased liiga morbiidsed ning tulevikuväljavaated pigem piiratud. Ta suhtles juba ülikooli ajal rohkem välistudengitega, tundes end nende seltsis kodusemalt. Pärast paari aastat Hispaanias elamist on Helen aga avastanud, **et ta on Eesti suurim fänn ja saadik**, kes räägib välismaalastele oma kodumaast alati suure entusiasmiga.

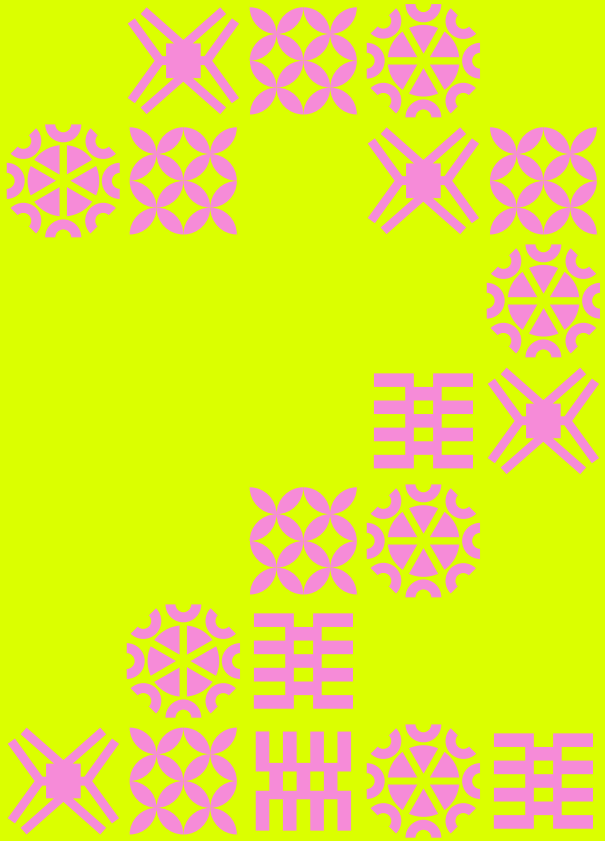
Heleni elukaaslane on hispaanlane, kelle huvi Eesti vastu oli esialgu leige, kuid Heleni elav loomus ja põnevad lood on pannud ka mehe Eestisse teistmoodi suhtuma. **Nüüd käivad nad igal aastal vähemalt korra Eestis**. Ka Heleni sõbrad ja tuttavad, kes varem polnud Eestist kuulnudki või arvasid seda olevat osa Venemaast, on juba Eestis käinud või Eestisse tulemas. Helen otsib alati erinevaid võimalusi, kuidas Eestis aega veeta lisaks perega koosolemisele, et ise **rohkem kogeda**, aga et ka oma elukaaslasele **Eestit mitme nurga alt tutvustada**.

Helen töötab turundusagentuuris projektijuhina ja on seetõttu aktiivne sotsiaalmeedia kasutaja. Ta ei ole suur kultuurihuviline, aga talle meeldivad **fotogeenilised kohad ja hea muusika**. Heleni jaoks on oluline jagada oma elu ja põnevaid sündmuseid avalikult ning vaatamata sellele, et ta ei ole mõjuisik, jälgib ta pingsalt oma sotsiaalmeedia konto meeldimiste arvu ja kommentaare. Teiste arvamus läheb Helenile korda.

Väljaspool Eestit elab ligikaudu 20% eestlastest. Täpset arvu on raske öelda, sest paljud riigid ei pea arvestust oma elanike etnilise päritolu kohta ning suur osa välja rännanud eestlaste järglastest on sulanud asukohamaa rahvastikku ja ühiskonda.

KELLE ABIL? Huvipooled sihtgruppideni jõudmiseks

Festival või rahvaliikumine?

Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 on nii oma olemuselt kui ka programmilt mitmekülgne. See on ühelt poolt suurejooneline kultuuripidu, mis meelitab külastajaid nii Eestist kui välismaalt ning teisalt on see võimalus kaasata võimalikult palju inimesi, et üheskoos panna alus pikaajalisele muutusele Tartus ja Lõuna-Eestis.

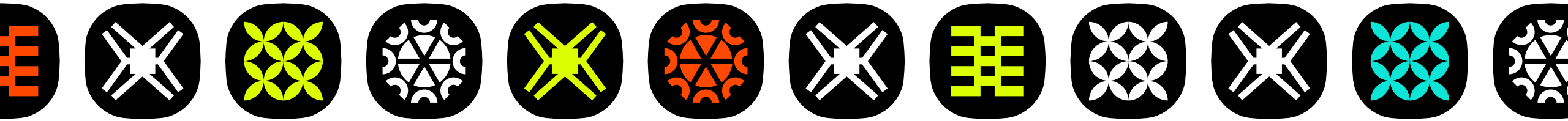
Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 on ühine ettevõtmine – heas mõttes rahvaliikumine, **kus igaühe panus ja osalus on olulised.**

Selle kõige juures ei ole kaugeltki eesmärk, et kõik peaksid kõike tegema. Oluline on, et võimalikult paljud inimesed leiaksid mahukast programmist selle osa, millega neil on isiklik side, mis kõnetab ning millega nad soovivad seotud olla.

Ainult Tartu 2024 sihtasutuse jõududega seda saavutada ei jõua. Seetõttu on partnerite olemasolu ja ka uute järjepidev leidmine kriitilise tähtsusega, kelle huvides on Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 eesmärkide täitmine ja kes on valmis aktiivselt kultuuripealinna sõnumeid levitama, tehes seda tundega, et see kõik on ka nende lugu. **Me nimetame neid huvipoolteks.**

Kommunikatsiooni strateegiline ülesanne on luua erinevatest huvipooltest võrgustik, pakkuda neile tööriistu ja informatsiooni, et nad saaksid Tartu 2024 lugu edasi rääkida.

Järgnevalt on toodud välja peamised huvipooled kolmel tasandil: **kohalik, Eesti ja Euroopa.**

Tartu 2024 miltton

Kohalikud huvipooled ja partnerid (1)

Kohalike huvipoolte seast on olulisimad partnerid Tartu 2024 sündmuskorraldajad, seejärel omavalitsused, kohalikud ettevõtted ja meedia.

Sündmuskorraldajad. Kuigi Tartu 2024 sisu on suurem kui programmi üksikute sündmuste summa, on just konkreetsed üritused need, mis kõige enam kujundavad Tartu 2024 identiteeti. On oluline, et sõnumid ja lood, mida edastavad programmi ettevõtmised iseseisvalt, oleksid sünkroonis Tartu 2024 keskse kommunikatsiooniga. Põhiprogramm on jaotatud nelja programmiliini vahel:

Elu ja Keskkond, Inimene ja Oskused, Omapära ja Euroopa ning Teadus ja Tehnoloogia. Lisaks on olemas eraldi Lõuna-Eesti kogukonnaprogramm, mis pakub publikule 24 sündmust ja omab oma unikaalset identiteeti. See programm keskendub puhtale loodusele, mitmekülgsele kultuuripärandile, tervislikule eluviisile, kohalikule toidule, käsitööle ning jätkusuutlikele ja innovaatilistele lahendustele. **Väikeprojektide taotlusvoor on lõppenud** ja võitjad selguvad juunikuus. Need sündmused on kooskõlas Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinna väärtuste ja loovkontseptsiooniga „Ellujäämise kunstid“. **Lisaprogramm** on osa põhiprogrammist ning selle eesmärk on ühendada Tartus ja Lõuna-Eestis toimuvad sündmused Euroopa kultuuripealinna programmiga aastal 2024. Lisaprogrammi kandideerimise tähtaeg on 1. juuli. **Tartu 2024 avalikustab kogu Euroopa kultuuripealinna programmi 19. oktoobril 2023.**

Kohalikud omavalitsused. Sarnaselt sündmuskorraldajatele on koostöö omavalitsustega ja omavalitsusühendustega praeguseks juba mitmel tasandil käivitunud. Iga omavalitsuse taga on vallaleht. Nendega saab jagada oma uudiseid, mida nad jagavad kõikides oma kanalites. Omavalitsusjuhtide foorum koguneb kaks korda aastas. Lõuna-Eesti koordinaator kohtub kaks korda kuus KOV-ide kontaktisikute ja kommunikatsioonijuhtidega (Kontakt: Annela Laaneots). Regionaalne koordinaator kohtub iga nädala kolmapäeval maakondlike kultuurijuhtidega. Pidev koostöö Tartu linna avalike suhete osakonna ja kultuuriosakonnaga. Tartu 2024 teabe- turundustiim osaleb iganädalasel meediakoosolekul.

Kohalikud ettevõtted. Neljas Lõuna-Eesti maakonnas ja Viljandi linnas tegutseb umbes 18 000 ettevõtet. Neist paljudel on otsene huvi olla kursis Tartu 2024 sündmuste ja tegevustega, et neid saaks oma tegevustega sünkroniseerida, olgu selleks meelelahutus-, majutus-, toitlustusasutused või ühistöötamise kontorid. Nende ettevõtetega tasub proaktiivselt suhelda terve aasta vältel, et nad saaksid liituda Külalislahkuse võrgustikuga, millel on selle suve seisuga 150 liiget. See võrgustik omab pikemat mõju kui vaid tiitliaasta, kuna hea (kliendi)kogemus ja emotsioon on need, mis toovad inimesed tagasi ning panevad soovitama ka sõpradele. Igal ettevõtjal on võimalus tiitliaasta raames tõsta oma asutuse mainet ja laiendada klientuuri järgnevateks aastateks. Tasub kaaluda ka välispartnerite kaasamist, nt Fudy.ee, kellel on võimekus juhtida nutika rakenduse abil inimmasse, et vältida pikki järjekordi. See kõik muudab terviku paremaks ja harmoonilisemaks koosluseks.

Kohalikud huvipooled ja partnerid (2)

Kohalik meedia. Järjepidev koostöö kohaliku meediaga on toimunud juba mitu aastat. Kindlasti on tekkinud aeg-ajalt ka nn „kultuuripealinna väsimus“ ning pidevalt tuleb mõelda uusi nurki, kuidas pildile saada. Sõbralikud kohtumised ajakirjanike ja ka toimetustega võiksid toimuda iga 3-4 kuu tagant, et üheskoos arutada, kuidas Tartut parimal võimalikul moel järjepidevalt pildis hoida. Samuti tasub silm peal hoida uutel ajakirjanikel ja ka praktikantidel, et nendega häid ja sõbralikke suhteid alustada. Uued inimesed toovad alati uut energiat ja värskeid ideid.

Kohaliku elu eestvedajad, seltsid ja erialaühendused. Kohalikud sädeinimesed on väärtus iga ettevõtmise jaoks ja kindlasti on sellised inimesed end juba ettevalmistusaastatel ilmutanud. Nende näol on tegu erinäolistest indiviididest koosneva grupiga, mida ühtede ja samade võtete ning kanalitega hõlmata ei õnnestu. Samas tuleb erinevaid lähenemisviise kasutades seda proovida, sest tõenäoliselt on iga tegutseva kohaliku seltsi või ühenduse eesotsas just keegi selline, kelle sotsiaalne võrgustik, energia ja organiseerimisvõime tulevad Tartu 2024 info levitamisele appi, kui nad selle kord juba oma südameasjaks on võtnud.

Koolid. Neljas Lõuna-Eesti maakonnas on kokku ligi 120 üldhariduskooli, kus õpib üle 29 000 õpilase. Noored on üks Tartu 2024 fookustest ning võimalus hõlmata neid läbi koolikeskkonna, millel on sageli kodu ja sõpruskondade kõrval võrreldav mõju, tuleb kasutada. Lahendused on näiteks integreerida

Tartu 2024 teemad ja ettevõtmised õppetöösse või minna ühiselt üritus(t)ele. Tee õpilasteni käib igas koolis läbi õpetajate, kooli- või huvijuhtide, kes Euroopa kultuuripealinna temaatika oma südameasjaks võtavad ning kellele Tartu 2024 korraldusmeeskond loob vajalikud tööriistad.

Sama käib ülikoolide kohta! Siin toetab ka Tartu 2024 Extended (14-19-aastaste noortele suunatud arenguprogramm), mille eesmärk on tuua korraldusmaastikule uusi tegijaid just noorte hulgast, kes ise osaleksid uutel sündmustel ja looksid neid ka ise.

Kohalikud infokanalid. Iga omavalitsuse taga on valla või linna ajaleht. Igal tegutseval ettevõttel on oma püsikliendibaas, kellele aeg-ajalt end meelde tuletatakse. Igal seltsil ja erialaühendusel on oma paik, kus kogunetakse. Igas koolis ja väikepoes on infostend.

Lisaks on neil kõigil oma sotsiaalmeediakontod. Need kõik on kanalid ja pinnad, kuhu väärt sisu heal meelel lisatakse. Kui kestahes eelnevalt loetletud huvipooltest tunneb, et Tartu 2024 on ka tema asi, leiab ta kanali, kus ettevõtmist tutvustada.

Kuigi iga üksiku kanali taga on võib-olla üsna vähe tarbijaid, moodustavad nad tervikuna midagi oluliselt väärtuslikumat, kui mõni artikkel üleriigilises meedias või piiratud reklaamikampaania tänavapildis. Ka kohalikud mikro-suunamudijad võivad olla väärt kommunikatsioonikanal, kellel on suur hulk lojaalseid jälgijaid.

Üleriigilised huvipooled ja partnerid (1)

Üleriigiliste huvipoolte seast on olulisim üleriigiline meedia, seejärel Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 toetajad ja sponsorid, kolmandaks turismiettevõtted ja neljandaks Tartust ja Lõuna-Eestist pärit tuntud inimesed.

Üleriigiline meedia. Selle strateegia koostamise ajal on käimas meediapartneri leidmiseks hankeprotsessi ettevalmistus, mille tõenäoliseks võitjaks saab **Postimees või Delfi**. ERR on partneriks projektipõhiselt, näiteks teevad nad otseülekande avatseremooniast. Katuslepingut selle keerukuse tõttu ei ole plaanis sõlmida. **Koostööleping Piletileviga** on juba sõlmitud ning nad on ametlikult Tartu 2024 partner.

Oluline on tekitada ja hoida fännidest ajakirjanikke nii peamistes kanalites kui formaatides (olgu need telejaamad, raadiod, ajakirjad või portaalid). Üks võimalik lähtekoht selle võrgustiku loomiseks on juured või muidu lähedane suhe Lõuna-Eestiga.

Toetajad, sponsorid ja koostööpartnerid. Maikuu seisuga on autopartneri staatuse kinnitanud Topauto ning käimas on läbirääkimised mitmete ettevõtetega, sh potentsiaalsete suursponsoritega, keda saab olema 2-3 ning samuti Kultuuriministeeriumiga. Lisaks on tulemas Tartu 2024 eritooted, nagu jäätis, supid ja palju muud, millele panevad õla alla erinevad ettevõtted (Salvest, Premia jne).

Tulemas on avalik kampaania, mille eesmärk on kutsuda ettevõtteid tiitliaasta sponsoriteks. Kogu ettevõtmise teeb keeruliseks ja ajakulukaks hankeprotsess, kuid suve lõpuks peaksid peamised toetajad paigas olema.

Siseturismiga tegelevad ettevõtted. Kuigi võib tunduda, et turismiagentuurid olid tasapisi manduv ettevõtlusnišš juba enne 2020. aastat, siis statistika seda ei kinnita. Tegelikkuses kasvas nende käive koroonakriisini igal aastal ning ka noored kasutavad klassikalist agentuuride teenust arvestataval määral.

Seejuures on maaklerite teenus inimestele märkimisväärselt olulisem siis, kui reisitakse sihtkohtadesse, mis ei ole pealinnad, kus otseühendusi on vähem või reisil on mõni temaatiline aktsent (näiteks kultuur, keskkond vms.). Siin saavad abiks olla ka Visit Tartu ja Visit South Estonia, kelle huvi on piirkonda läbi kultuuripealinna propageerida.

Üleriigilised huvipooled ja partnerid (2)

Piirkonnast pärit orgaanilised (mitte makstud) arvamusliidrid ja suunamudijad. See peab olema hästi läbimõeldud plaan, mis toetab Tartu 2024 projekti turundus- ja kommunikatsioonitegevusi. Oluline on seada konkreetsed eesmärgid, mida soovitakse suunamudijate kaudu saavutada, olgu selleks Tartu 2024 bränditeadlikkuse kasvatamine, sotsiaalmeedia kajastused või piletite müük. Eesti mõjuisikute graafik on üsna tihe, mistõttu tasub väga selgelt kaardistada, kes millisele üritusele kutsutakse, mitte saata neile „pimekutseid“ lootuses, et see õnnestub.

Siin saavad teha koostööd nii sihtasutus kui ka sündmuskorraldajad. Sihtasutusel on välja töötatud saadikute programm ja olemas mõjuisikute nimekiri ning sündmuskorraldajal on sündmus, kuhu neid kutsuda. Olenevalt koostöömahust tuleks kokku leppida ka soovitud tulemus, näiteks kui suunamudijale antakse ainult pilet, siis ei saa talle väga suuri nõudmisi esitada.

Kui aga lisanduvad transport, majutus või koostöö eest makstud tasu, tuleb täpselt kokku leppida, millised sisulised kohustused Tartu 2024 ja/või sündmuskorraldaja selle eest saavad (postitus, *reels*, kindel arv *story*'sid, eelteavitus, auhinnamängud jne). Oluline on valida oma sündmusele suunamudija, kes tõepoolest haakub antud sündmusega. Iga tulemuslik koostöö tuleks märkida ning selliseid mõjutajaid võiks edaspidi ka oma turundus- ja kommunikatsioonitegevustes kasutada, sest nende kaudu kasvab bränditeadlikkus ja koostöö muutub iga kord sujuvamaks. Hästi planeeritud ja ellu viidud strateegia suurendab bränditeadlikkust, usaldust

ja müüki ning aitab saavutada soovitud tulemusi. Saadikutele ja mõjuisikutele mõeldud eraldi üritus võimendab sündmust, sest tihtipeale *tag*'ivad nad ka üksteist ning see jõuab suurema hulga inimesteni. Välismaistele mõjuisikutele tasub teha eraldi kohtumisi ja rääkida ka Tartu ja Lõuna-Eesti lugu. Koostöös Visit Estoniaga koguda mitmed mõjuisikud kokku ja tegeleda nendega kui ühtse grupiga.

Põhiseaduslikud institutsioonid ja riigiasutused. Mida rohkem väärtustavad 2024. aastal Tartut oma kohalolekuga erinevad põhiseaduslikud institutsioonid ja riigiasutused, seda enam saab tähelepanu ka kultuuripealinna staatus. 24. veebruari pidulik vastuvõtt? 2024. aasta valitsuse esimene istung Tartu Ülikoolis? Avalik-õiguslike institutsioonide või muude riigiasutuste konverentsid? Veel ei ole hilja tegutseda selle nimel, et mõnedki sündmused jõuaksid vahemikus 2023-25 oluliste asutuste tööplaanidesse.

Üleriigilised huvipooled ja partnerid (3)

Konverentsikorraldajad ja üritusturundusettevõtted. Lisaks avaliku sektori suuremate ja tavapärasest pidulikemate kogunemiste kõrval tuleb sama püüda ka erasektori puhul, mõeldes nii siseriiklikule kui ka piiriülesele mastaabile. Kuigi suuremad ürituskorraldajad on Tartu ja Lõuna-Eesti võimalustega kindlasti hästi kursis, on Euroopa kultuuripealinna programmil just 2024. aastal suur lisaväärtus.

See tuleb paketeerida ja teha proaktiivset teavitustööd ja müüki! Isegi, kui iga kontakt ei vii reaalse tehinguni, on see hea viis levitada sõnumit Tartust väljapoole.

Kultuuriasutused ja sündmuskorraldajad. 2024. aastal on Lõuna-Eesti kultuurielul ja -korraldajatel kindlasti enam tähelepanu kui tavaliselt. Eriti, kui ettevõtmised ja avalik foon on edukad.

Regioonist väljapoole jäävates kultuuriasutustes võib see tekitada nii teravamat konkurentsitunnet kui alalhoidlikkust oma tegevustes seoseid Tartu ja kultuuripealinnaga vältida (et seda mitte veel võimestada). On oluline näidata kõigile olulisematele kultuuriasutustele, et 2024. aastal on ka nemad Tartusse oodatud, nendega tahetakse infot ja võimalusi jagada ning eesmärk on koostöö.

Seltsid, hobi- ja erialaühendused. Sarnaselt Lõuna-Eestile on tublisid eestvedajaid ja tegusaid seltse ning ühendusi kõikjal Eestis. Nende väljasõidud, suvised kogunemised, häkatonid, konverentsid, mõttetalgud või laadad võiksid toimuda 2024-2025 aastatel teatud juhtudel Lõuna-Eestis?

Nende eestvedajatest sädeinimeste ülesleidmine ja selle mõtte idandamine võib olla ebaproportsionaalselt suur töö, samas on see väärt proovimist. Vahel piisab vaid idee mainimisest ja see realiseerub.

Seda saab teha nii tänavu, tiitliaastal kui ka edaspidi, et meelitada Tartusse ja Lõuna-Eestisse võimalikult palju inimesi.

Elu Lõuna-Eestis ei lõppe tiitliaastaga, vaid läheb suure kogemuse võrra rikkamalt edasi.

Rahvusvahelised huvipooled ja partnerid (1)

Rahvusvaheliste huvipoolte hulgas on olulisimal kohal Eesti turundajad välismaal, seejärel välispress ning kolmandaks programmi rahvusvahelised partnerid.

EAS, Välisministeerium, saatkonnad, kultuuriesindajad. On hulk institutsioone ja avalikke teenistujaid, kelle töö on Eestit välismaal tutvustada ning siin toimuvad tähtsündmused on osa sellest. Igaühel neist võib olla hulk väärt tutvusi või häid ideid, kellele poetada mõni sõna või idee Tartust, Lõuna-Eestist ja tiitliaastast. Järjepidev töö sellega käib, kuid siin on oluline järjepidev suhtlus ja ka proaktiivselt neid kogu aeg uute materjalidega varustada. Seejuures on antud töölõigus eesmärk, et Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinna teemad oleksid selle huvipoole jaoks omaks võetud tööülesanne.

Välisajakirjanikud. Töö välisajakirjanikega peab olema süsteemne tegevus. Samas, see on töö, mis on võimalik **ette võtta väga mahukalt nii erinevate meediaväljaannete profiilide kui geograafia mõttes.**

Siin tasub siht võtta ka taskuhäälingute suunas, mis jõuavad samuti väga suure hulga inimesteni.

Välisajakirjanikega tehtava töö peamised suunad:

- Pidev suhtlus lähiregioonide ja peamiste sihtturgudega: Läti, Leedu, Soome, Saksamaa ja UK-ga.
- Tartu, Lõuna-Eesti ja 2024. aasta suursündmuse vastu sügavamat huvi tundvate ajakirjanike jaoks võiksid reis(id) 2024. aastal olla taaskülastused, mitte esmakordsed saabumised, kuigi üks ei välista teist.
- Pressireisid, sh koostöös Visit Estoniaga. Seejuures ei peaks kultuuripealinn olema nende põhifookus, vaid valitud teemade lõikes tuleks pakkuda kõike, mida Lõuna-Eestil pakkuda on.

  Selleks tuleb luua formaat, kuidas ajakirjanikke vastu võtta, mis infot neile Tartu ja Lõuna-Eesti kohta antakse (nt seminari või silmast-silma kohtumise formaadis) ning milliseid tegevusi lisaks pakutakse, arvestades ajakirjaniku huvi ja tausta.

Rahvusvahelised huvipooled ja partnerid (2)

Programmi rahvusvahelised partnerid ja produtsendid. Hulgal Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 programmi kuuluvatel sündmustel on omad rahvusvahelised partnerid. Neil kõigil on aga omad kanalid ja auditooriumid, omad turundustegevused ja meediasuhted. Kui Tartu 2024 suudab pakkuda neile kvaliteetset ja samas piisavalt universaalset sisu õigetes formaatides ja keeltes, on veel üks huvipool kaasatud põhisõnumite levitamisse.

Eesti sõbrad: aukonsulid, Eesti seltsid, väliseestlaste seltsid, estofiilid. Tegemist on erinäolise, kuid kindlasti kultuuri teemadel vastuvõtliku grupiga, kellega suhelda. Paljud neist ei realiseeru või vaibuvad, kuid samal ajal võib nii mõnestki kujuneda väärt abiline ja saadik piirkonnas, kuhu Tartu 2024 käed ei ulatu. Parim ülevaade Eesti sõpradest välismaal on kindlasti Välisministeeriumil ning Eesti kogukondades välismaal orienteeruv Vabamu.

Eestlased välismaal. Hinnanguliselt elab 20% eestlastest välismaal, mis on ligikaudu 250 000 – 350 000 inimest. Kuna paljud inimesed lahkuvad vaid mõneks aastaks ja ei registreeri end Välisministeeriumi lehel, siis on lõplikku arvu raske öelda, sest üha enam on tekkinud ka neid eestlasi, kes on sündinud mujal, kuid kelle üks vanem või mõlemad on eestlased. Väliseestlaste seltsid on endiselt aktiivsed, kuid noored ei pruugi nendes kogukondades enam tegevad olla ning otsivad kontakti rohkem

välismaalastega. See aga ei vähenda nende seotust Eestiga. Täna on sellised „seltsid“ koondunud paljuski Facebooki gruppidesse, kus eestlased omavahel suhtlevad ja infot jagavad. Ainuüksi „eestlased Austraalias“ koondab kokku üle 20 000 kaasmaalase, „eestlased Hispaanias“ üle 10 000, „eestlased Soomes" 47 000 inimest jne.

Need on kogukonnad, keda tasub kõnetada, sest nende seotus Eestiga on tugev ja nad on nii soovitajate kui kaasajate rollis, tuues siia nii oma sõpru, kaaslasi kui järeltulevat põlve.

Rahvusvahelised huvipooled ja partnerid (3)

Kultuuripealinnade kogukond. Suhted eelmiste, praeguste ning järgmiste Euroopa kultuuripealinnadega on olulised kolmel rindel:

- Nende kogemused, õppetunnid ja soovitused.
- Nende kanalid ja kontaktid. Kuigi reeglina pakitakse mõni aeg pärast tiitliaastat need kokku, on nii mõnigi veel elus ja koondab kümneid tuhandeid huvilisi või sadu ajakirjanikke. Õigesti lähenedes võib tekkida neile kanalitele ligipääs ja see on kindlasti väärt toetus teistele kommunikatsioonitegevustele.
- Hiljuti ise kultuuripealinnaks olnud linnade elanikud mõistavad kogu ettevõtmise olemust ja kontseptsiooni kordades paremini kui nende linnade elanikud, kes pole seda lähedalt näinud. Arvata võib, et mistahes kommunikatsioon Aarhusis on tulemuslikum kui Kopenhaagenis, või Leeuwardenis tulemuslikum kui Amsterdamis.
- Praeguste kultuuripealinnade Bad Ischl'i ja Bodøga suhtlemine võimaldab jooksvalt jagada häid ideid ning teha vastastikku kasulikku koostööd.

Fookusriikide põhised sõpruslinnad. Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 fookusriigid on Läti, Leedu, Saksamaa, Soome ja UK. Peamiselt tehakse koostööd varasemate kultuuripealinnade Turu, Kaunase ja Riiaga.

Koostöö rutiinid ja sügavus on muidugi erinevad, kuid kindlasti leiab nii mõnegi puhul võimalusi toetavateks sõnumiteks ja igatahes on oluline neid korduvalt ja erinevatel tasanditel teavitada 2024. aasta sündmustest.

Turismisektori ettevõtted. Suhtlus reisikorraldajatega ja turismiagentuuridega Eesti Turismi- ja Reisifirmade Liidu kaudu ning oluliste kuupäevade teavitus.

Koostöö EAS-iga, kes on võtnud järgmise aasta fookusteemaks ka Lõuna-Eesti ja Tartu. Kord kvartalis kohtutakse EAS-i ja Kultuuriministeeriumiga.

Välisajakirjaniku persoona: Polly (37)

Polly on töötanud ajakirjanikuna enam kui 15 aastat ja jäänud selle aja jooksul truuks oma teemadele: reisimine, kultuur, fotograafia, kaasaegne kunst, elustiil, festivalid ja melu. Polly on neil teemadel igati tunnustatud professionaal, aga tal on ka piisavalt kogemust ehk ta **on näinud ära kõik PR-trikid**.

Polly kirjutab teemadel, mis teda huvitavad ja mida õigeks peab. Mõnikord ei kattu need küll toimetuse huvidega või siis ei mahu kõik kajastamist väärt väljaande lehtedele ning just seetõttu on tal ka oma arvestava lugejaskonnaga **blogi** ning selle juurde käivad aktiivsed sotsiaalmeedia kanalid.

Polly otsib uut ja huvitavat, ta **tahab olla trendilooja** ning märgata esimesena homset peavoolu. Selle kõige juures hindab ta autentsust ja omapära ning kuigi ta on alatasa millegi värske otsingutel, naaseb ta heal meelel uuesti ka oma meelispaikadesse.

Pollyle meeldib reisida üksinda ning ilma liiga konkreetse plaanita. Samas on ta **eeltöös põhjalik** ning kasutab igati avalike suhete töötajate abi. Olles ise proff, eeldab ta sama ka oma partneritelt ning kõrgelt hindab ta seda, kui saab või leiab lihtsa vaevaga materjalid (argumendid, tutvustused, videod), mis aitavad tal oma järgmise reisi toimetuse sees ära põhjendada.

Kaheksa tegevust iga huvipoolte ja partnerite suunal (1)

Selles peatükis kirjeldatud huvipoolte taga peitub kümneid tuhandeid potentsiaalseid kontakte. Kolme aasta jooksul on kindlasti juba palju katsetatud ning on tekkinud arusaam, mis toimib, mis mitte, kes ei võta vedu ja kelles on veel potentsiaali olemaks Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 sõnumite edasikandja. Töö käivitamiseks toome siinkohal välja kaheksa konkreetset tegevussuunda, mille abil huvipooli ja partnereid kõnetada ning siduda.

1. Iga institutsiooni, organisatsiooni või võrgustiku taga on konkreetsed inimesed, kes võiksid võtta Tartu 2024 temaatika suuremal või väiksemalt määral oma südameasjaks.

Neid inimesi tuleb otsida kogu aeg, ka tiitliaasta jooksul ja nendega üles ehitada usalduslik suhe. Kui suhted on juba loodud, tuleb neid hoida ja edasi arendada. Siinkohal tasub suhtevõrgustikke luues alati meeles pidada, et elu jätkub ka pärast tiitliaastat ning need samad kontaktid võivad olla edaspidi oluline väärtus kogu piirkonnale.

2. Huvipoolega konkreetne jagatud huvi. Ükski huvipool ei haaku kõigega ning info liigne edastamine ja üleküllus võib töötada ühel hetkel sihtasutuse Tartu 2024 huvidele vastu.

Esimesena tasub otsida huvipooltega koostöös selget ühisosa ning panustada sinna, kus see on kõige selgem.

3. Oma töö eesmärgistamine. Töö huvipooltega eeldab Tartu 2024 meeskonna poolt väga suurt ressurssi ning jaguneb mitme osakonna vahel.

Oluline on iga huvipoole grupi suunal tööle asudes see täpselt eesmärgistada ning sõlmida ka omavahelised selged kokkulepped, kes sellisesse partnersuhete töösse mis mahus ja mil viisil panustab ning tulemuste eest vastutab.

4. Kommunikatsioon. Tartu 2024 rääkides saab kasutada 5 fakti ja pressimaterjale, seda nii partneritele, ajakirjanikele kui ka muudele osapooltele.

Kaheksa tegevust iga huvipoole suunal (2)

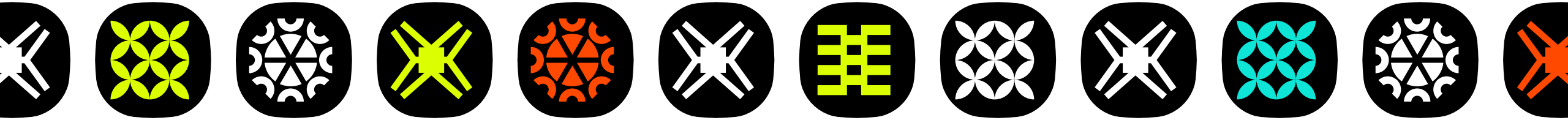
5. Infopäevad, ringreisid ja infoüritused valitud huvipoolte esindajatele ja külaskäigud nende juurde. Sarnaselt välisajakirjanikele jätkata ringreiside ja infopäevade korraldamisega mitmete teiste suuremat aktiivsust üles näidanud huvipoolte esindajatele ning samal ajal arvestada, et mitmetel puhkudel on õigem hoopis nende personaalne külastamine.

6. Regulaarsed uudiskirjad, lend- ja seinalehed. Regulaarne infokiri – vähemalt kord kuus (2024. aastal tihedamini). Lendlehed – soovitavalt keskkonnasäästlikul paberil.

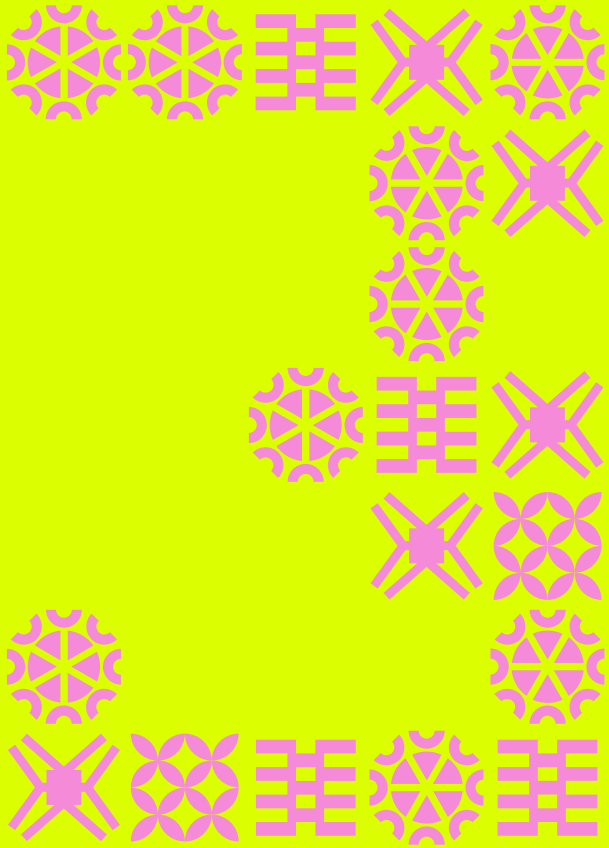
7. Identiteedi kleepsud ja reklaamtooted koos e-poega. Lisaks kleepsudele on võimalik soetada erinevaid Tartu 2024 sõnumiga tooteid, nagu särgid, pusad ja seda ka e-poest, mitte ainult kohapealt. Need on stiilsed ja kvaliteetsed.

8. Sisekampaaniad. Erinevatel olemasolevatel võrgustikel, suurtel tööandjatel ja vabatahtlikel ühendustel on sageli välja arendatud väga tõhusad sisekommunikatsiooni kanalid, mida kasutatakse lisaks igapäevase info edastamise kõrval ka kampaaniamõõtu teavitusteks.

Euroopa kultuuripealinn Tartus ja Lõuna-Eestis on kindlasti selline ettevõtmine, mille infot mitmel pool heal meelel edastataks. SA Tartu 2024 ülesanne on luua selliste võimaluste tarvis kampaaniamaterjalid ning pakkuda neid jätkuvalt erinevatele suurtele organisatsioonidele (alustades näiteks TÜ Kliinikumist, EASist, Välis- ja Kultuuriministeeriumist ning ERRist).

MIDA?
Sõnumid

Erinevad sõnumite tasandid

Tartu 2024 on väga mahukas ettevõtmine. Hõlmates väga suurt hulka väga erinevaid inimesi, peavad ka Euroopa kultuuripealinna sõnumiseade fookused olema mitmetasandilised. Selles peatükis keskendume sellele, millest Tartu 2024 kontekstis rääkida, vastates järgmiste küsimustele:

- Mis on Tartu 2024 katussõnum?
- Kuidas rääkida konkreetsest sündmusest Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 programmis?
- Milliste teemade ja nurkade abil põhisõnumeid edastada? Mis sihtgruppe käivitab ja neile korda läheb?
- Millega seostub inimeste jaoks kandev mõte Ellujäämise Kunstid?
- Millised on 5 fakti Euroopa kultuuripealinna kohta?
- Mis nurga alt rääkida Tartust ja Lõuna-Eestist?
- Mis on need teemad, mis ei tõota kujuneda kõige kõnekamaks ja tegevused, mis ei tõota kujuneda kõige tulemuslikumaks?

Tartu 2024 katussõnum

Tartu kultuuripealinnaks kandideerimise raamat ütleb nii: *„Meie sõnum Euroopa kultuuripealinnana on, et kunstidega saab ja tuleb avaldada linnale, regioonile ja kogu Euroopale valdkonna-, rahvuste- ja põlvkonnaülest mõju, et kindlustada ellujäämine väikestele kogukondadele, Euroopa ühtsusele ja inimkonnale harmoonias planeedi Maa mitmekesiste ökosüsteemidega.“*

See oli kirjutatud ajal, kui me ei olnud veel kogenud pööraseid muutuseid kogu inimajaloos nagu ülemaailmne pandeemia ja sõda Euroopa mandril. Lisaks energiakriis ning hüppeline inflatsioon. Aastal 2023 on Ellujäämise Kunstid, mil Euroopa tegeleb ellu jäämisega sõna otseses mõttes, saanud hoopis teise tähenduse ning selle teadmise ja kogemusega minnakse ka tiitliaastasse. Sõda ja mure julgeoleku pärast jääb meie ühiskonda veel pikalt mõjutama, kuid me ei tohi selle taustal unustada täna veel suhteliselt nähtamatut, aga üha enam pinnale hõljuvat probleemi, mis on kliimakriis.

Eelmises strateegias tõime välja kolm olulist mõtet, mida kandideerimise raamatus öeldu kannab ning johtuvalt viimaste aastate sündmustest täiendasime seda keskkonnahoidlikkusega, kus Tartu 2024 teeb juba täna suuri samme:

Meid ümbritsev muutub pidevalt. Nende muutustega tuleb kohaneda ja võimalusel neid ka juhtida, sest just nii suudame kõige edukamalt hoida alles mitmekesisuse, pärandi, omapärad ja lõpuks iseenda.

1. Kultuuril, kogukondadel ja kunstidel on suur mõju ja roll vajaliku suuna näitamisel ja eestvedamisel.

2. Mõju, mida Tartu 2024 tahab oma linnale ja regioonile avaldada, on pikaajaline. See pole üheaastane festival, vaid tugev tõuge muutusteks nii inimeste, kogukondade kui regiooni hoiakutes ja tegudes.

3. Veerand Eestit, 20 omavalitsust Lõuna-Eestis, korraldavad ühiselt keskkonnahoidlikke põhimõtteid järgides üritusi, mis on midagi sellist, mida pole varem tehtud. Siin ollakse edaspidi suunanäitajaks kõikidele ürituste korraldajatele nii kodumaal kui piiride taga.

Tartu 2024 katussõnum

Euroopa kultuuripealinna tiitel on 2024. aastal **Eesti tippsündmus**. Me toome igas vanuses inimesteni **üle 300 eriilmelise sündmuse**. Terve aasta Tartus ja Lõuna-Eestis vältav programm jutustab **Ellujäämise Kunstide lugu** – need on teadmised, oskused ja väärtused, mis aitavad meil tulevikus paremini elada. **Ühtse kogukonnana** soovime neid teadmisi jagada ning samal ajal teistelt juurde õppida. Nii loome **kultuurist kantuna** parema homse.

Katussõnumi kasutusjuhend

Kuna tiitliaasta on terve aasta vältav programm, milles on sadu erinevaid sündmuseid ja tegevusi, on seda raske ühe-kahe lausega kokku võtta. Seetõttu koosneb katussõnum mitmest olulisest komponendist, andes edasi programmi kui terviku. **Katussõnumit võib kasutada nagu legoklotse**, sättides sobivad sõnumid sobivasse konteksti. Olenevalt kanalist, sisust ja ka eetriajast, võib valida kas ühe lause või mitu.

Näiteks: intervjuu AK uudistele. Kuna eetriaeg on piiratud, siis olgu põhisõnum pigem Eesti tippsündmus ja 300 eriilmelist sündmust Tartus ja Lõuna-Eestis.

Pressiteatesse seevastu on võimalik sisse kirjutada kogu katussõnum (teate lõppu). Kirjaliku intervjuu või arvamusartikli sisse annab osavalt põimida kogu sisu, kuid seda üksikute lausete kaupa.

Euroopa kultuuripealinna tiitel on 2024. aastal Eesti tippsündmus.

Me toome igas vanuses inimesteni üle 300 eriilmelise sündmuse.

Terve aasta Tartus ja Lõuna-Eestis vältav programm jutustab Ellujäämise Kunstide lugu – need on teadmised, oskused ja väärtused, mis aitavad meil tulevikus paremini elada.

Ühtse kogukonnana soovime neid teadmisi jagada ning samal ajal teistelt juurde õppida. Nii loome kultuurist kantuna, parema homse.

Ellujäämise Kunstid

Ellujäämise Kunstid ehk Arts of Survival on Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 kunstiline kontseptsioon.

Ellujäämise Kunstid on need teadmised, oskused, väärtused, mis aitavad meil tulevikus hästi elada. Need on meile omased, mida väärtustame, mida soovime Euroopaga jagada ja ka juurde õppida.

Neli kõige olulisemat Ellujäämise Kunsti, mis väljenduvad Tartu 2024 programmis, on **omapärasus, jätkusuutlikkus, ärksameelsus ja koosloovus.**

Tartu 2024 miltton

Ellujäämise Kunstid

Omapärasus

Tartu 2024 on uhke Tartu ja Lõuna-Eesti paikkondlike eripärade üle. Meie omapärasid avav programm, selle silmapaistev tutvustamine Euroopas ning külaliste heal tasemel võõrustamine annavad paljudele põhjuse külla tulla, külas olla – ja tulla taas.

Jätkusuutlikkus

Pärast meid ei tule veeuputust. Tartu 2024 programm esitab küsimusi ja otsib vastuseid, kuidas elada tulevikus hästi inimesena, ühiskonnana, keskkonnana – linnas ja maal. Euroopa kultuuripealinna sündmused, tegevused ja suhtlus publikuga on korraldatud keskkonnahoidlikult ning kättesaadavalt erinevate vajadustega inimestele.

Ärksameelsus

Euroopa kultuuripealinnana kannavad meid Tartule ja Lõuna-Eestile omased haritus ja leidlikkus. Kriitiliselt ärksameelsetena uurime kunstide kaudu inimeste ja tehnoloogia, teabe, teadmiste ja teaduste suhteid.

Koosloovus

Tartu 2024 koodis on põlvkondade-, valdkondade- ja rahvusteülene koosloovus. See on nii vanavanemate, emade ja isade kui laste Euroopa kultuuripealinn. Koosloovat Euroopa kultuuripealinna viivad ellu võrgustike kaudu üksteist toetavad kultuurikorraldajad, kes töötavad Eesti ja Euroopa partneritega nii kunstide, teaduste kui ettevõtluse vallast.

Tartu 2024 miltton

Ellujäämise Kunstid

Ühiskond hakkab üha selgemalt mõistma, et suurtel üritustel on suur jalajälg ning laiem mõju keskkonnale. Meie ressursid planeedil on piiratud ning sellele tuleb juba täna mõelda, et jätta pärandiks oma lastele midagi enamat kui vaid probleemid, millega nad peavad tulevikus silmitsi seisma. Täna on oluline see, kuidas nii esinejad kui ka publik liiguvad, millist energiat tarbitakse ja kuidas pakutakse toitu. Uute säästlike lahenduste kasutuselevõtmine on oluline fookus, kuna terve tiitliaasta keerleb sündmuste ümber.

Kui eelmist strateegiat kokku pannes selgus, et kontseptsioon "Ellujäämise kunstid" tundus liiga morbiidne ja kriisi- ning argimuredele keskenduv, siis täna võib öelda, et ellu jäämine on aktuaalne igas majapidamises. Hoolimata suuremast väljakutsete hulgast, millega inimkond silmitsi seisab, saab Ellujäämise Kunste avada ka positiivsete ja inspireerivate lugude kaudu. Seega on üks keskseid lähte-kohti kogu programmis uskumus, et kultuuri-üritused saavad olla eeskujuks keskkonna-hoidlikes muutustes.

Iga projekt on unikaalne ja kõneleb oma lugu Ellujäämise Kunstide kaudu, lähtuvalt endale omasest vaatepunktist.

Olgu selleks vaimne tervis, millest sõltub meie ellujäämine, oskus toitu kasvatada või elada ilma nutiseadmeteta – need projektid avavad erinevaid aspekte, mis aitavad meil ellu jääda.

- Ellujäämise Kunstide puhul võib viidata selle sõnapaari metafoorsusele, rõhutada kujundlikkust.

  Mida **vähem** eksivad inimesed reaalsetele ohtudele ja igapäevastele hirmudele mõtlema, seda **vastuvõtlikumad on nad tegelikult Tartu 2024 põhisõnumitele**.

- Kommunikatsioonis tuleb rääkida **võimalikult vähe sellest, mis on ohus, kui me midagi ei tee ja võimalikult palju sellest, millised on võimalused, mis säilib ja on elujõuline, kui me seda märkame, toetame ja õigesti tegutseme**.

- Negatiivseid seoseid tekitavat sõnapaari tasakaalustab Tartu 2024 **positiivne visuaalne keel**: erksad värvid, julge identiteet ning rõõmsad inimesed, melu ja imeline Lõuna-Eesti loodus. See kõik viitab sellele, et teadlikult tegutsedes ootab meid parem homne.

Sõnumite hierarhia

Sõnumiloome vundament, antud juhul Elujäämise Kunstide lugu ja kontseptsioon, on midagi, millele kõik toetub. Seda on juba kolm aastat selgitatud ja sisustatud ning paljudele on ka sõnum kohale jõudnud, kuid see jäi ja jääb ka edaspidi vaid kontekstiks. Põhisõnum on siiski sündmuse ja persoona/sihtrühma keskne.

Selleks, et sihtgruppe soovitud viisil käituma suunata, tuleb leida iga Tartu 2024 sündmuse puhul igale konkreetsele sihtgrupile just neid kõnetavad selged ja pigem lihtsad fookused. Selleks, et panna inimesed Tartu 2024 programmi sündmustest osa võtma, on võimalik läheneda neile kolmel tasandil:

- **Iga sündmus ise.** Selle erilisus ja argumendid igale sihtrühmale. Seejuures, antud töölõik on suuresti iga programmi kuuluva sündmuse korraldaja enda kanda ning sihtasutuse Tartu 2024 roll jääb siin toetavaks.

- **Tartu 2024** ehk Euroopa kultuuripealinna tiitel ja sellest tõukuv lisaväärtus: just sel aastal on kõike head rohkem.

- **Tartu ja Lõuna-Eesti regioonina.** Selle eripära ja väärtused ning põhjused külastamiseks hoolimata kultuuripealinna programmist. Seda koordineerib peamiselt sihtasutus, kuid siin on kohalikud omavalitsused, omavalitsuste katusorganisatsioonid ja Lõuna-Eesti turismiklaster väga olulisteks partneriteks.

Oma olemuselt moodustavad need kolm sõnumit loomulikult terviku, kuid läbisegi kõigest kõigile rääkimine võib külvata liigselt segadust. Arvestades, et peo alguseni on jäänud vähem kui aasta, peaks keskenduma peamiselt sündmuse eripärale ning kohandama seda igale sihtgrupile vastavalt. Lisaks tuleb mainida, et tegu on Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 programmiga.

Sõnumite hierarhia

Täpne sõnastus ja korrektne keelekasutus aitavad publikul kuulda ja kuulata Tartu 2024 sõnumeid, mõista Tartu 2024 brändi ja jõuda Euroopa kultuuripealinna sündmustele.

Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 kommunikatsiooni- ja turundusvõrgustikus leppisime ühiselt kokku kommunikatsiooni ja turunduspõhimõtetes:

- Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 on Eesti 2024. aasta tippsündmus.
- Euroopa kultuuripealinna tiitli kandmine on Tartu ja teiste Lõuna -Eesti omavalitsuste suurim valdkondade-vaheline koostööprojekt.
- Tartus ja Lõuna-Eestis vältav programm jutustab Ellujäämise Kunstide lugu – need on teadmised, oskused ja väärtused, mis aitavad meil tulevikus paremini elada.
- Aasta jooksul jõuab publikuni üle 300 eriilmelise sündmuse.

Kuidas on korrektne kirjutada Tartu 2024?

Tartu 2024 kirjutatakse lahku ja Tartu suure tähega.

Korrektne täispikk nimi on Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 (European Capital of Culture Tartu 2024).

Kuidas on korrektne kirjutada projekti nimi?

Ametlikes tekstides kasutame järgmist ülesehitust: „Projekt x on osa Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammist”. Näide: „Maailma Maaliin on ametlik osa Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammist“.

Sõnumifookused muutuvad ajas

2024. aasta lähenedes taganevad Tartu Euroopa kultuuripealinna fakt ja kontekst üha enam iga konkreetse sündmuse kommunikatsiooni ees.

Tasand

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025
Kohalik tasand *Eesmärgiks uhkus- ja omanikutunde süvendamine.*	**Konteksti loomine:** Ellujäämise Kunstide lugu	**Euroopa kultuuripealinna programm:** Mida oodata, milleks valmistuda, milles kaasa lüüa. Iga konkreetne sündmus, selle erilisus ja konkreetsed argumendid konkreetsele sihtrühmale.			*Täieneb jooksvalt*
Eesti tasand *Eesmärgiks viia igaüheni teadmine, et 2024. aastal on Tartu koos Lõuna-Eestiga Euroopa kultuuripealinn ning see väärib külastamist.*	**Fakti teavitamine:** 2024 on Tartu koos Lõuna-Eestiga Euroopa kultuuripealinn	**Konteksti loomine:** Ellujäämise kunstide lugu	**Tartu ja Lõuna-Eesti:** Selle eripärad, väärtused ja põhjused külastamiseks.	**Euroopa kultuuripealinna programm:** Iga sündmus, selle erilisus ja selged argumendid erinevatele sihtrühmadele.	*Täieneb jooksvalt*
Euroopa tasand *Eesmärgiks anda tõuge külastada reisi sihtpunktina Tartut ja Lõuna-Eestit.*		**Tartu ja Lõuna-Eesti:** Selle eripärad, väärtused ja põhjused külastamiseks.		**Euroopa kultuuripealinna programm:** Iga sündmus, selle erilisus ja selged argumendid erinevatele sihtrühmadele.	*Täieneb jooksvalt*

Tartu 2024 miltton

Teemad, mis kõnetavad, lähevad korda ja haakuvad programmiga

Lisaks katussõnumile ning programmikesksele lähenemisele, on võimalik rääkida veel paljust muust, mis piirkonnaga seostub:

Kohalik tasand:

- Lõuna-Eesti elujõuline identiteet ja väärtusruum. Kuuluvustunne.
- Samas ka ajalugu ning vanemate ja vanavanemate (hääbuvad) lood.
- Maailmavalu ühes usuga, et mured on lahendatavad.
- Nostalgia ja retro... Minu aeg on jälle moes ja väärtustatud.
- Hea meelelahutus, õiged rütmid ja võnked, lust.
- Auküsimus: Tartu 2024 peab õnnestuma, uhkus ei luba ebaõnnestuda.
- Uhkustunne: Lõuna-Eesti väärib avastamist ja teistele tutvustamist.
- Tartu on ehe ja päris: inimesed, sündmused, keskkond.
- *Making-of* Tartu 2024

Eesti tasand:

- Tartu on ehe: inimesed, keskkond, sündmused, isegi teenused.
- Tartu rütm on täpselt õige: aeg voolab, kiirustamist pole. Võimalus spontaansuseks.
- Palju avastamist, peidus olevat.
- Ülikooliaja romantika, soov seda taas-kogeda, jagada ja meenutada.
- Lõuna-Eesti pakub elamusi: loodus, toit, kultuur, meelelahutus.
- Kvaliteet: majutus, toitlustus ja muu vajalik on igati tasemel.
- Ilus linn, imeline loodus. Väärt sotsiaal-meedias jagamist.
- Peresõbralik: palju lastele huvipakkuvat
- Tark ja nutikas linn ning elukeskkond.
- Tartus asuvad Michelini soovitustega restoranid
- Tänavakunst, mis muudab Tartu eriilmeliseks ja fotogeeniliseks

Euroopa tasand:

- Lõuna-Eesti pakub erinevaid elamusi: loodus, toit, kultuur, meelelahutus. Ja seda kompaktselt ning kiirete lülituste kaugusel.
- Kvaliteet: majutus, toitlustus ja muu vajalik on igati tasemel.
- Igati paigas kvaliteedi ja hinna suhe.
- Ilus linn, imeline loodus. Väärt sotsiaalmeedias jagamist.
- Peresõbralik: palju lastele huvipakkuvat
- Täpselt õiges mõõdus: piisavalt väike, et hoomata. Piisavalt suur, et avastada, unikaalset leida, spontaanne olla.
- Turvaline linn ja keskkond.
- Elujõuline pärimuskultuur, põnevalt paganlik.
- Hea inglise keele tase kohalike seas
- Ülikoolilinnaku nooruslik ja boheemlaslik *vibe*, kus leidub tegevusi lastega peredest kuni pensionärideni

Sõnumid, mis pole nii lootustandvad

Lisaks sellele, mis võiks kõnetada ja toimida, on ka neid teemasid ja sõnumeid, mis pole nii lootustandvad. Toome neist olulisemad siinkohal välja, et oleks põhjust mitu korda mõelda, kui sõnumiloomes neile radadele satutakse:

- Eesti kontekstis tuleb ehitada sõnumeid olemasolevale teadmisele, kontekstile ja tunnetusele, uus saab olla vaid sisu. Kultuurist rääkides tuleks alati defineerida mõistet võimalikult laialt.

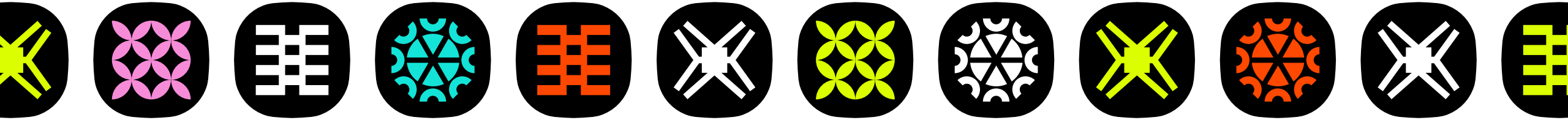
  See pole vaid kunstid teatrisaalides, muuseumites, teadusasutustes. See on kõik, mida me inimestena oleme ja teeme. **Ja kultuur kuulub rahvale!**

- Pärimuskultuur ja selle elujõulisus on kõnetavad teemad, kuid **konserveeritud rahvariidemustrid ning arhiveeritud ajaloolised käsitöönõud seda lugu ei jutusta.**

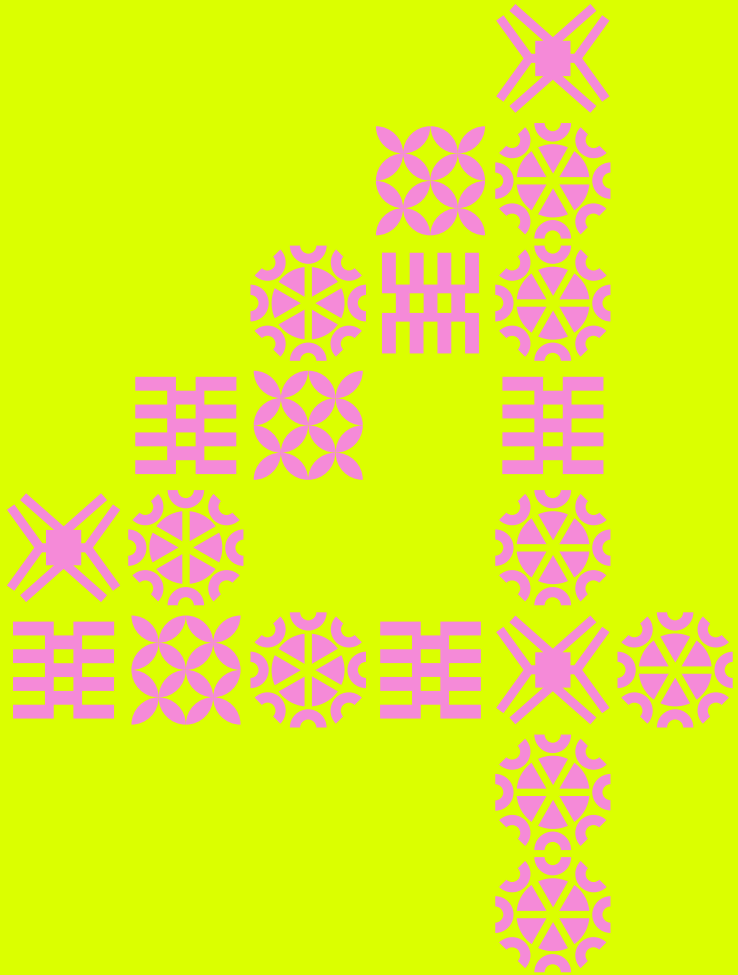
- Tartu ja Lõuna-Eesti peavad jääma ehedaks, omanäoliseks ja mitmekesiseks.

- Tasub mõelda ja kalkuleerida, **kas mahukad reklaamikampaaniad kaugel välismaal on põhjendatud**. Vahel on.

Samas tasub kaaluda püsitehingut näiteks Air Balticu pardaajakirjaga, mis ilmub 12 korda aastas ning jõuab suure hulga välismaalasteni. AirBaltic omab 25-30% turuosa Tallinna lennujaamas ning keskmiselt reisib Tallinnast ühes kuus umbes 300 000 inimest. Pardaajakiri Baltic Outlook on inglisekeelne ja kättesaadav igale reisijale.

KUIDAS?
Viisid ja võtted erinevate persoonade tähelepanu võitmiseks

Kommunikatsioon

Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 kommunikatsiooni teenistusse tuleb rakendada loomulikult kõik elementaarne:

- **Järjekindel meediatöö.** Pressiteavitused edusammudest ja sobivad teemapakkumised õhtustele telesaadetele, päevalehtedele, ajakirjadele, teemaportaalidele ning kohalikele kanalitele. Sõbralike suhete arendamine ja hoidmine ajakirjanikega, kellest saavad Tartu 2024 fännid. Raadio on peamine kanal, mille kaudu jõuda eakateni. Digitaalse pressikeskuse olemasolu.

- **Töö välisajakirjanikega.** Vastupandamatute pakettide loomine. Pressireisid. Ilmunud lugude edasipeegeldamine kohalikus meedias ja omakanalites. Broneerida 2024. aastaks Air Balticu pardaajakirjas pind, mis annab võimaluse teha regulaarset ja süstemaatilist rahvusvahelist kommunikatsiooni, millel on väga suur mõjusfäär olulistele sihtrühmadele rahvusvahelisel tasemel.

- **Kõneisikud.** Sihtasutuse kõneisikutel on oluline roll mitte ainult Tartu 2024 brändi kontekstis, vaid ka iga sündmuskorraldaja ootab, et läbi laiema kajastuse jõuab rohkem inimesi ka tema üritusele. Kõneisikud võiksid olla avalikud Tartu 2024 veebilehel, et meedia teaks, kelle poole pöörduda ja ka kogu võrgustik teaks, kes mis rolli avalikus ruumis kannab.

- **Saadikute programm.** Saadikud on kaasatud Tartu 2024 programmi vabatahtlikkuse alusel ning nende koordineerimisega tegeleb SA.

- **Mõjuisikud.** Luua mõjuisikute kaardistus, kellest saavad kümnetele ja sadadele tuhandetele inimestele eeskujud ja suunanäitajad, miks Tartusse minna.

- **Nähtavus ja kohalolu sotsiaalmeedias.** Kvaliteetse sisu loomine, millel on orgaanilise leviku potentsiaali. Ristturundus partnerite ja lähedaste liitlaste kaudu. Taktitundeline postitamine erinevatesse temaatilistesse gruppidesse, sh eestlased erinevate riikide gruppides (nt eestlased Austraalias, eestlased Hispaanias jne), kus saab kõnetada suurt hulka kaasmaalasi eesti keeles ning kellel võiks olla huvi ja soov Eestit tiitliaastal külastada. Põhikanalite kõrvale temaatiliste või peamiste sündmuste kanalite loomine.

- **Partnerite kaasamine ja vastastikune võimestamine.** Regulaarselt Tartu 2024 uute kajastuste viitamine huvipooltele ja palved neid jagada. Partnerite ja programmi ürituste heade turundusmaterjalide levitamine, nende asetamine laiemasse konteksti ning sidumine oma sõnumitega. Partnerite tagant utsitamine, et nad looksid häid materjale. Selleks on loodud ka Saadikute programm.

- **Füüsiline kohalolu ja nähtavus.** Eeltöö on tehtud, nüüd on vaja täiskäigul edasi minna. Oluline on olla väljas ka teistes linnades ja avalikes siseruumides (kaubanduskeskused, spordiklubid, õppeasutused, suuremad tööandjad), transpordivahendites (bussid, rongid, laevad, praamid ja lennukid) ning haakuvatel üritustel (Arvamusfestival, Kärdla kohvikute päevad, Kalamaja päevad) jne. Hetkel on bränditud Tallinna Lennujaama värav ja Eesti-Läti piiripunkt.

- **Turunduskampaaniad.** Väiksemas mahus sotsiaalmeedias nii 2023 kui 2024 aastal. Erilehed üleriigiliste ajalehtede vahel. Leidlikud välimeedia lahendused 2024. aastal ja selle eel. Välimeedia teistes Eesti linnades. Otsepostitused eakamat sihtgruppi silmas pidades.

- **Omakanalid.** Sotsiaalmeedia regulaarne postitamine. Koduleht alati uuendatud viimaste uudistega ning põnev ja regulaarne uudiskiri (vähemalt 1 kord kuus).

Ja veel...

Strateegia loomise käigus sündis erinevate Tartu 2024 programmi ja SA Tartu 2024 meeskonnaga kohtumistel fookusgruppidest kuni strateegiapäevadeni hulk väärtuslikke ideid, milliste kanalite ja kampaaniate kaudu erinevate sihtgruppideni jõuda, milliste aktsioonide ja tegevustega erinevat tüüpi inimesi hõlmata või lihtsalt rõhutusi, millised tegevused on möödapääsmatud.

Seejuures, ettepanekud on oma kaalult ja ka sisult kohati erinevad, ulatudes põhimõtetest konkreetsete tegevusteni. Olulisimad neist kõigist on järgnevalt välja toodud, keskendudes seitsmele suuremale sihtgrupile:

- **Noored** (Karl-Richard, Marta, Ricardo ja Emily)
- **Pered** (Christin-Maribel, Margus, Karin, Elias, perekond Berzins ja Oksana)
- **Aktiivsed seeniorid** (Anne ja Andres, Tiiu)
- **Puhkusereisijad ja meelelahutuse otsijad** (Marta, Ricardo, Martti, Emily, Elias, Helen)
- **Kultuuri ja kogukondliku tegevuse suhtes passiivsed** (Christin-Maribel, Martti, Hella, Oksana)
- **Teadlikud kultuurisõbrad** (Margus, Tiiu, Anne ja Andres, Susanne)

Noored

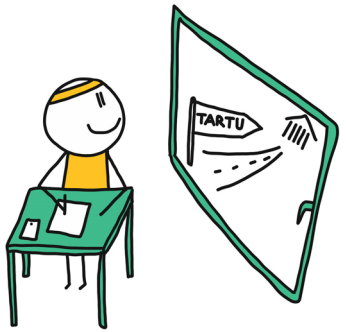
Kes lähevad? Mida nad arvavad? Kas mu sõbrad lähevad? Kas nad arvavad, et see on äge asi? Kas see on kuidagi seotud mõne minu hobi või huviga?

Kas see paistab sotsiaalmeedias välja? Kas sündmuse info on sotsiaalmeedias olemas? Kas ta jõuab minu ja mu sõprade voogu? Kas osalemist kajastatakse sotsiaalmeedias?

Kas minek on lihtne? On see ligipääsetav? Soodne? Kas ma saan viimasel hetkel otsustada?

Trendikas üritus. Noortele jaoks on sageli olulisim, et sündmus on ette teada trendikas. Noorte kohale toomine tundmatule üritusele kuitahes sisukate sõnumitega on keerulisem, kui oluliste sõnumite edastamine läbi trendikate sündmuste. Üks viis noorteni jõudmiseks ja ürituste trendi loomiseks on mõjuisikute kasutamine.

Huvi suudab äratada (üli)kool. Koolis tuleb süveneda ja see on parim keskkond, kus tutvustada teemasid ja nähtusi, mis eeldavad pikemat tähelepanu.

Karl-Richard

Emily

Marta

Ricardo

Lastega pered

Peresõbraliku ürituse / koha märgis. Elementaarsete mugavuste puudumine võib rikkuda kogu pere elamuse. **Tartu 2024 võiks luua oma peresõbralikkuse standardi ning premeerida kohti ja sündmusi, kes selle täidavad, kohase märgisega.**

Paketid. Mida vähem tuleb lastega reisides planeerida ja eeltööd teha, seda mugavam. Mida põhjalikumalt on ette valmistatud paindlikud paketid ja soovitused nii lühikesteks kui pikemateks puhkusteks, seda lihtsam on hakata Tartusse tulekut planeerima.

Teiste soovitused. Teiste kasutajate soovitused ja hinnangud nii sotsiaalmeedias, reisiportaalides kui blogides nii majutuse, toitlustuse, huviväärtuste kui ürituste osas on parim turundus.

Ühistegevused koolides ja huviringides.* Sarnaselt noortele jõuab Tartu 2024 haridusasutuste kaudu edukalt lasteni. Ühised aktsioonid, võistlused ja projektid erinevates ainetundides on kõik tervitatavad.

** Enamus selle peatükis välja toodud tegevusi töötavad universaalselt nii kohalike kui üle-eestiliste ja välismaiste sihtgruppide osas. Samas, igal pool tasub hinnata meetmete proportsionaalsust ehk näiteks ei eelda käesolev strateegia, et sihtasutus Tartu 2024 peaks suunama oma kommunikatsiooni noortele läbi haridusasutuste ka Lätis või mujal välismaal.*

Christin-Maribel

Karin

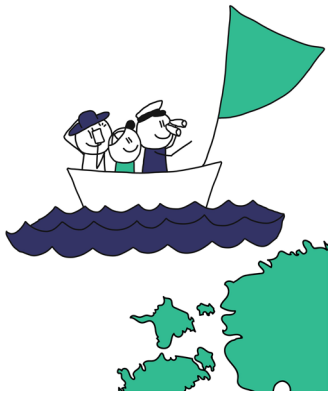
perekond Berzins

Margus

Oksana

Elias

Tartu 2024 miltton

Aktiivsed seeniorid

Sotsiaalmeedia kõrval ka massimeedia. Loomulikult kasutavad ka 60ndates aastates inimesed peamisi sotsiaalmeediakanaleid, kuid usaldusväärsus on nende silmis kõrgeim ikkagi klassikalisel ajakirjandusel. Nende kaasamiseks peab panustama lisaks sotsiaalmeediale ka klassikalisele reklaamile ja meediateavitustele, **kusjuures usaldusväärseimad kanalid on sageli just kohalikud linna- ja maakonnalehed või raadiod.**

Pikalt ette teada. Selle sihtgrupi jaoks on planeerimine oluline. Oma käike ja tegevusi mõeldakse pigem pika aja peale ette ning tehakse ka eeltööd. See kõik nõuab korraldajatelt piisavalt palju info avaldamist piisavalt palju ette.

Kohtumispaigad, huviklubid ja ühendused. Tartu 2024 ja programmi üritused peavad olema nähtavad harjumuspärastes vaba aja veetmise keskkondades, kus ollakse infole avatud ning kus võib leida ka kaaslasi ürituste külastamiseks.

Võimalikult vähe barjääre. Vanusega kasvavad paratamatult ka erinevad ligipääsu raskendavad barjäärid. Kui üritus on mõeldud 60+ sihtgrupile, tuleb mõelda ka nende lammutamisele. Olulised on nii füüsilised (kehvem silmanägemine, aeglasem liikumine) kui ka kultuurilised / vaimsed barjäärid (selge sõnum, rahulikku süvenemist võimaldav info). **Seejuures, üha kiiremini kasvav on trend, kus 70+ inimesed reisivad üheskoos lastelastega, mis eeldab sama ürituse kohandamist just kuni 15- ja alates 70-aastastele.**

Anne ja Andres

Tiiu

Tartu 2024 miltton

Puhkusereisijad ja meelelahutuse otsijad

Sõnumid teel Eestisse. Välismaalt saabujatele algab kommunikatsioon hetkel, kui nad on teel Eestisse: pardaajakirjad lennukites, laevadel ja bussides peavad teavitama või meenutama, et Tartu koos Lõuna-Eestiga on 2024. aastal Euroopa kultuuripealinn ning mida selle raames teha saab.

Teavitus Eesti väravates. Tallinna Lennujaam, sadamad, bussijaamad, rongijaamad, piiripunktid, maanteed edastavad sõnumit, et Tartu koos Lõuna-Eestiga on 2024. aastal Euroopa kultuuripealinn.

Teiste soovitused. Külastajate soovitused ja hinnangud sotsiaalmeedias, reisiportaalides ja blogides nii majutuse, toitlustuse, huviväärtuste kui ürituste osas, on parim turundus.

Ühiselt tehtav. Väga vähesed puhkusereisijad reisivad üksinda. Ka perekondade reisidest sagedasemad on reisid suuremate sõpruskondadega. Seetõttu peab kõik välisturistidele kommunikeeritav olema läbi mõeldud ka optimaalselt 10 inimeste gruppide vaatest. Mida saab koos teha ja mis on piisavalt universaalne, et sobib ühtviisi erinevatele inimestele?

Emily

Marta

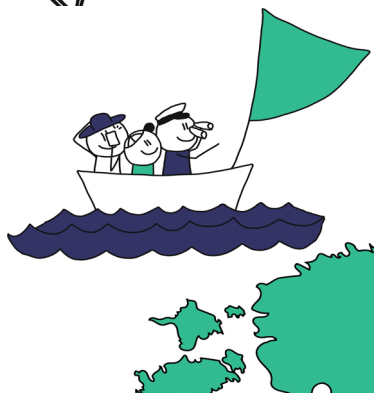
Helen

Martti

Ricardo

Elias

Tartu 2024 miltton

Kultuuri ja kogukondliku tegevuse suhtes passiivsed

Pikalt ette teada. Inimeste jaoks, kellele kultuurisündmustest osavõtmine pole igapäevane, mõjub see erilise ettevõtmisena. Selleks valmistutakse ning seetõttu peaks võimalikult põhjalik info olema kättesaadav pikalt ette.

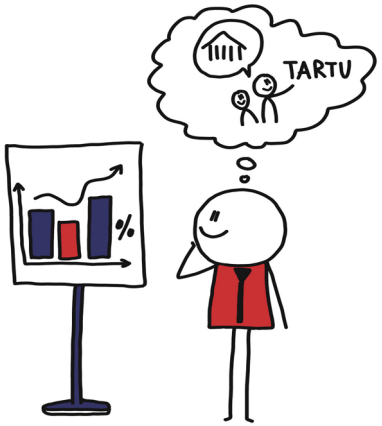
Massiüritus, reklaamid massimeedias. Kultuurikaugemad inimesed eelistavad arusaadavalt seda, mida eelistavad teised. Seda seepärast, et inimesed, kes ei orienteeru kultuuriürituste maastikul, ei oska ise endale õiget ka valida ning panustavad sellele, mida eelistavad suured hulgad teised. Massiürituste usaldusväärsust tõstab paratamatult ka nende eel toimuv reklaamikampaania ühes pigem lihtsamalt sõnastatud argumentidega.

Ristturundus sündmustel. Meeldiv üritus ja hea kogemus ühel Tartu 2024 sündmusel on parim hetk kutsuda pigem passiivseid inimesi kohe ka järgmisele. Seetõttu on oluline ürituste omavaheline sünergia ja ristturundus. Alati peaks olema sündmustel kättesaadav info selle kohta, mis järgmiseks tulemas.

FB grupid, sõpruskonnad, lapsed ja lapselapsed, huviklubid ja seltsid. Kõige mõjusamad suunajad millestki osa võtta on alati usaldusväärsete isiklike tuttavate soovitused. Seetõttu tasub tegelikult jälgida ka seda, et näiteks info eakamatele mõeldud üritustest jõuaks ka nende lasteni ja Tartus ning Lõuna-Eestis toimuvaid sündmusi oskaksid viidata kohalikele ka kultuuriteadlikumad sõbrad teistest linnadest. Kõike olulisem on aga julgustada inimesi kasvõi konkreetsete üleskutsetega jagama infot potentsiaalselt huvitavatest sündmustest oma lähedastele ja sõpradele.

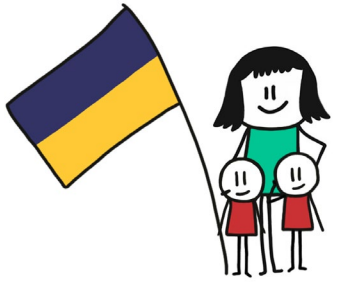
Christin-Maribel

Martti

Hella

Oksana

Tartu 2024 miltton

Teadlikud kultuurisõbrad

Põhjalik info sündmustest. Mida teadlikum on osaleja, seda nõudlikum on ta eelinfo suhtes. Ette süvenemine, kajastuste ja arvustuste lugemine ning oma hinnangute väljendamine on talle reeglina osa tervikkogemusest.

Eesti ja Lõuna-Eesti väravad. Tervitus Eestisse või Lõuna-Eestisse jõudvatele inimestele, kes on reisi võtnud eraldi ette just kultuuripealinna või mõne programmi kuuluva ürituse tõttu, läheb saabujatele kindlasti korda. Seetõttu tuleb lisaks Eesti väravatele märgistada ka kõik Lõuna-Eesti väravad.

Teiste soovitused. Ka teadlikumad kultuurisõbrad hindavad teiste endasarnaste soovitusi ja hinnanguid. Väiksemate ürituste puhul võib seda aga nappida ning seetõttu on kõige olemasoleva jagamine (võimalusel ka tõlkimine) oluline. Kanalitena toimivad ka siin nii sotsiaalmeedia, reisiportaalid kui blogid.

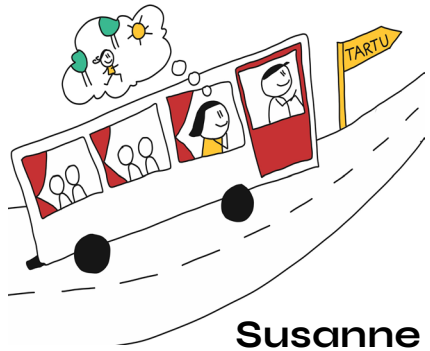
Partnerüritused piiri taga. Konkreetsete üritustega välismaalasteni jõudmine ja nende Tartusse toomine on keeruline ülesanne. Mudel, mida aga edukalt kasutatud on, seisneb oma ürituste eelnevas väikseformaadilises korraldamises piiri taga, mõeldes kohalikele valdkonna professionaalidele. See võib toimida nii muusika- kui filmiürituste kui teaduslikuma suunaga ettevõtmiste puhul.

Anne ja Andres

Margus

Susanne

Tiiu

Keskkonnaturistid, elamuste otsijad

Pakendatud reisiinfo. Mida spetsiifilisemad on inimeste reisisoovid, seda tõenäolisemalt otsivad nad abi reisiagentuuridelt. Keskkonnaturism on tõusev trend, millele ka teenusepakkujad aina enam tähelepanu pööravad. Oluline on info kättesaadavus nii Eestis tegutsevate vastuvõtvate turismiteenuste poolt kui lähteriigi reisikorraldajatelt.

Reisiportaalide soovitused. Agentuuride kõrval teevad reisijad loomulikult ka spetsiifilisemate plaanide ja soovide puhul palju iseseisvat uurimistööd ning seetõttu on soovituste tekkimine nii portaalide toimetuste kui teistelt kasutajate poolt töölõik, millega tuleb teha järjekindlalt tööd.

Temaatiline tervitus nii Eesti kui Lõuna-Eesti väravates. Sarnaselt kultuurisõpradele tasub tervitada ka siia eraldi reisi ette võtnud keskkonnaturiste ning loomulikult oleks eriti mõjus temaatiline sõnum.

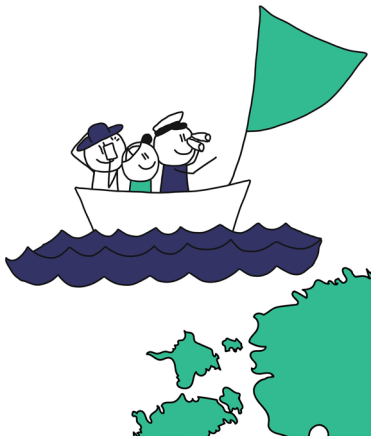
Arvamusliidrite soovitused. Keskkonnasõbralik turism on kasvav trend, mille puhul paljud alles õpivad ja harivad ennast. Sel teemal tekib aina enam eestkõnelejaid, kelle hinnanguid usaldatakse. Jälgida tuleb nende sõnumeid ja võimalusel kasutada neid ära laiema auditooriumini jõudmiseks. Samuti võivad kõnekad olla lihtsalt tuntud ja lugupeetud inimeste teemaga seotud sõnumid.

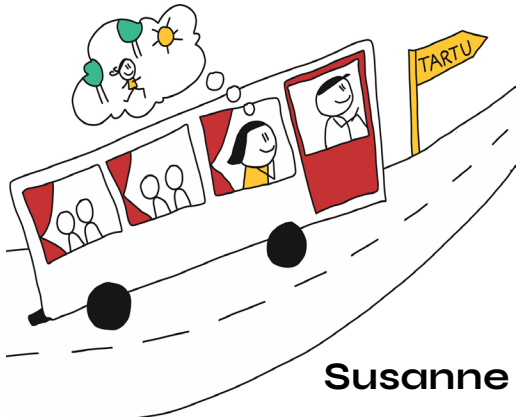
Ricardo

Marta

Elias

Susanne

Tartu 2024 miltton

Saadikute programm

Saadikud on kaasatud Tartu 2024 programmi vabatahtlikkuse alusel ning otseseid kohustusi neile kaasa löömisega ei kaasne. Nad ise räägivad Tartust, Lõuna-Eestist ja kultuuripealinnast nii palju, kui neile sobib. Nad on saanud Tartu 2024 riided ja meened ning nad valivad välja kaks-kolm sündmust, kus nad soovivad aasta jooksul osaleda.

Lisaks Eesti saadikutele on kultuuripealinna saadikud ka Soomes, Lätis, Leedus, Saksamaal ja UK-s.

Kui sündmuskorraldaja soovib mõnda saadikut kaasata oma üritusele, siis selleks tuleb esmalt ühendust võtta sihtasutusega, kes koordineerib saadikute programmi. Kokkulepe on, et me tülitame saadikuid minimaalselt, kuid edastame neile sobivamad ja huvitavamad koostöö ettepanekud.

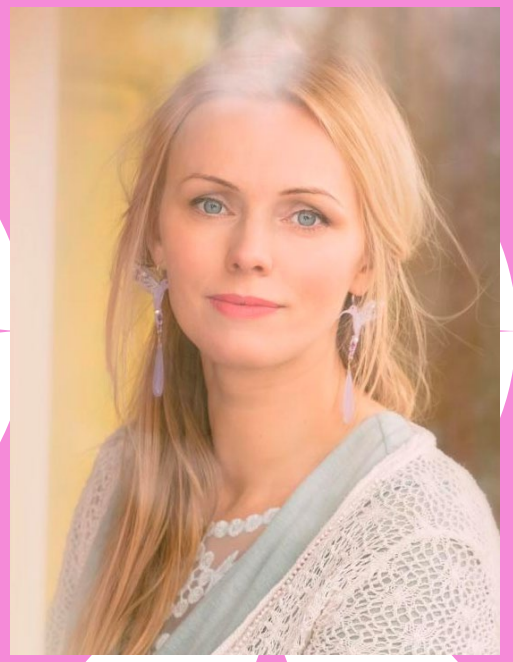
- Marju Lauristin
- Kristiina Ehin
- Mari Kalkun
- Mart Juur
- Tõnu Runnel
- Jaan Aru
- Ja paljud teised.

Tartu 2024 miltton

Saadikute programm

Tartu 2024 miltton

Mõjuisikud

Lisaks saadikute programmile tasub kultuuripealinna tegevustesse kaasata võimalikult palju nii kohalikke kui ka välismaised mõjuisikuid, kes kõik toimivad potentsiaalisete turundus- ja kommunikatsioonikanalitena.

Eesti: Tanel Padar, Carmen Kass, Liisu Miller, Kristi Saare jne
Läti: Kristine Virsnite
Leedu: Naglis Bierancas

Need inimesed aitavad jõuda konkreetsete persoonadeni, lisaks tõstavad nad brändi tuntust ning tekitavad huvi. Alguses olgu mõjuisikute nimekiri pigem pikk, hõlmates erinevate valdkondade inimesi. Nende tegevust tasub jälgida, seda kaardistada ning aktiivsematega teha koostööd terve aasta vältel. Pikaajaline koostöö toob reeglina paremaid tulemusi. Partnerite abiga panna kokku nn ”mõjuisiku pakett", mis sisaldab majutust, toitlustust ja ürituse piletit. Nii on võimalik kulusid optimeerida ning läbi ühe mõjuisiku saavad kajastuse mitu osapoolt ehk võidavad kõik.

Ei tasu unustada, et on olemas ka suur hulk mikro-suunamudijaid nii Eestis kui mujal, kes on tihtipeale **kõige kõrgema investeeringu tasuvusega.** Nende postituste tasu on kordades väiksem kui suurte jälgijatega Instagrami kuulsustel; teiseks on mikro-suunamudijate fännid palju rohkem kaasatud ja neile läheb loodav sisu korda (nt: alla 10 000 jälgijaga Perekond Kink, Bärbel jne).

Mõjuisikutega tegeleb sihtasutuse digitiim, kellel on ülevaade kõikidest mõjuisikutest, nende mõjuulatusest ning kes oskavad vajadusel soovitada, keda konkreetsele sündmusele kaasata. Nii nagu sihtasutus peab meediamonitooringut iga sündmuse kohta eraldi, võiks üles märkida, kas ja millised mõjuisikud on konkreetse sündmusega seotud. See annab tervikülevaate sellest, millised mõjuisikud väisavad kultuuripealinna ning võimaldab üles ehitada kasuliku võrgustiku ka tuleviku tarbeks, kellest saavad edaspidi kultuuri ja Lõuna-Eesti suured austajad ja sõnumilevitajad.

Tartu 2024 miltton

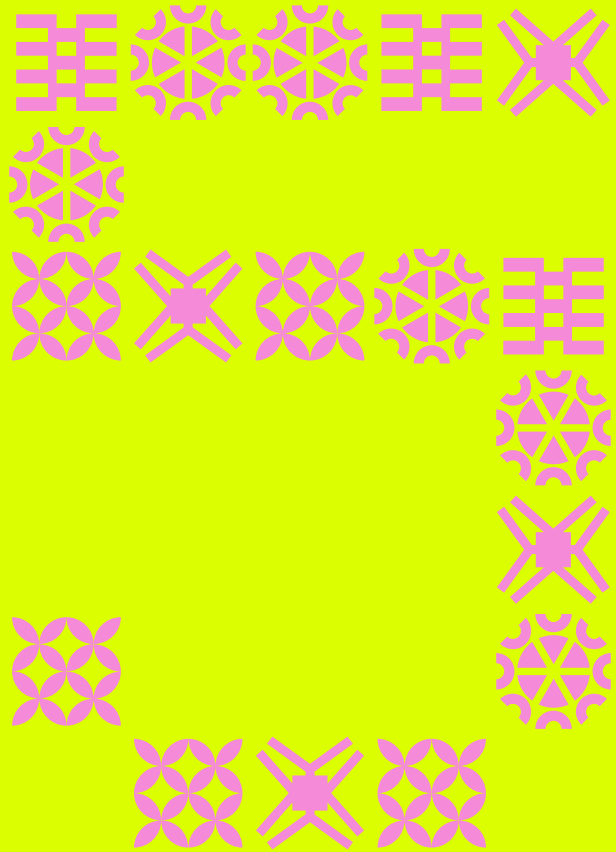

STRATEEGIA TULEPROOV

Kuidas eelnev teooria konkreetsete sündmuste puhul ellu rakendada?

Suudlev Tartu

Suudlev Tartu

Selle peatüki mõte on käia ühe sündmuse näitel läbi kõik strateegias välja toodud lähenemised ning hoides võimalikult avarat pilku analüüsida nii sihtgruppide / persoonade, huvipoolte, sõnumite kui kommunikatsiooni väljundite tasandeid. **Sisuliselt on tegemist näidisega, kuidas strateegiat edasises töös kasutada.**

Suudlev Tartu sai valitud näidis-sündmuseks, mille raames antud strateegia käigus välja pakutud lahendused järele proovida, kolmel põhjusel:

- Esiteks, tegemist on ühekorraga nii massiürituse kui kõrvalprogrammide näol ka väga erinevaid sihtgruppe kaasava ettevõtmisega ja võimaldab seega vaadata kommunikatsioonitegevusi väga erinevates mastaapides. Kasuks tuleb ka see, et põhi-sündmus on suhteliselt lihtsa ja kergesti hoomatava olemusega ning selle kommuni-katsioonialane lahti harutamine ei eelda põhjalikku sündmuse tausta mõistmist.
- Teiseks, tegemist on üritusega, kus vähemasti algataja rollis on olnud sihtasutus Tartu 2024 ise ning sellega tegelemine ei sekku liigselt sõltumatute programmiloojate sõnumiseadesse.
- Ja kolmandaks – tegemist on ikkagi suurejoonelise rekordikatsega, kus ei saa midagi jätta juhuse hooleks.

Ürituse tutvustus:

Suudleva Tartu keskmes on **Euroopa kultuuripealinnade ajaloo suurim ühissuudlus**. Ootame Euroopast ja maailmast **enam kui 20 000 suudlejat** Emajõe kallastest üle Raekoja platsi Toomemäe nõlvadeni – jagama armastuse ja ühtsuse sõnumit üle linna, Euroopa ja ülemaailmsete suhtlusvõrgustike *(4. mai)*.

Suudleval Tartul on ka kolm kõrvalprogrammi:

Esimene Suudlus on seksuaalse ja vaimse tervise programm, mis edendab teismeliste eneseteadvust, teadlikke otsuseid, tervislikke eluviise ja vastastikust austust *(september 2023 - juuni 2024)*.

Muutuste Suudlused on näitus, mis räägib hetkedest, mil suudlus tähistas ajaloolist muutust või sai märgiliseks popkultuuris *(8. veebruar – 4. august)*.

Musi Valla on uudishimulikele täiskasvanutele mõeldud erutav programm Euroopa armastus- ja erootikafilmidest koos temaatiliste loengutega *(29. aprill – 5. mai)*.

Suudlev Tartu.
Sihtgrupid / persoonad

Suudleva Tartu peasündmuse kõrval on kolm erineva suunaga alaprogrammi ning lisaks ühissuudlusele vaatame ka nende kõigi sihtgruppe eraldiseisvalt.

Esiteks **peasündmus ehk 4. mai suur suudlemisaktsioon** kevadiste tudengipäevade raames, mille eesmärk on tuua korraga kokku 20 000 suudlejat. Eeldades, et ilm on ilus ning aktsioonile eelnev ja järgnev kontsert tasuta ja masse kõnetavate esinejatega, on arv küll väljakutse, kuid saavutatav. Samas on selge, et lisaks tudengitele tuleb saada osalema ka hulk küpsemas eas tartlasi. Just tartlasi, sest väljastpoolt linna märkimisväärset hulka inimesi ühe suudluse ja tasuta kontserdi pärast kohale meelitada on väga keerukas. Meie persoonadest võiks see kõnetada Karl-Richardit, kindlasti Martat, aga ka Christin-Maribeli ja võib-olla ka Margust.

Tiiu ja Helle kui üksikud inimesed jäävad arvatavasti eemale. Kaugematest inimestest on kõige enam potentsiaali viia tegudeni ka Martti ja Karin, kes on mõlemad Tartu Ülikoolis õppinud ja Ricardo, kes võib sattuda koos sõpradega tudengipäevi uudistama.

Arvestades, et juba mujalt Eestist ja isegi kaugematest Lõuna-Eesti punktidest on inimesi selle ürituse raames keeruline Tartusse tuua, on välismaalaste meelitamine kardetavasti suhteliselt lootusetu (eriti arvestades, et neil puudub laiemalt igasugune kontekst, mis eestlastel Tartu ja isiklike mälestuste ja suudlevate tudengite näol olemas), kuigi soomlasi, kui maailma kõige õnnelikumat rahvust, võib ju proovida. Selleks kõnetame Eliast.

Esimene Suudlus on sündmus, mille sihtmärgiks on ühemõtteliselt Karl-Richard.

Näitus **Muutuste Suudlused**, kui see saab suurejooneliselt ja sisuliselt väga põnevana tehtud ning leiab head vastuvõttu, võib potentsiaalselt kõnetada kõiki näitusesaalidesse sisse astuma harjunud persoonasid (Marta, Margus, Tiiu, Ricardo, Karin, Martti, Anne ja Andres ning miks mitte kõiki meie välismaised persoonasid).

Nädala kestev filmi- ja loenguprogrammi **Musi Valla** publikuks on kõige tõenäolisemalt nooremad ja regioonist pärit inimesed, eriti kui üritus toimub tudengipäevade egiidi all. Seega ennekõike Marta, aga kui kutsung selleks ajaks Tartut külastama on olnud edukas ja nii mõnigi teine juba niikuinii Tartus, siis ehk ka Ricardo, Martti ja Emily, kui kogu programm vaid eestikeelseks ei jää.

Suudlev Tartu. Huvipooled (1)

Põhisündmuse kontekstis, kus on kõige olulisem jõuda kohalike persoonadeni, tuleb vaadata esimese hooga samale väljale ka huvipoolte vaatest. Kindlasti loob head fooni suurt rahvahulka koondava ürituse õnnestumine kaudselt ka kõigile teistele programmi üritustele ning see loob neile motivatsiooni levitada oma kanalites ka Suudleva Tartu infot.

Samas on teiste regiooni kohalike omavalitsuste ning Tartu kesklinnast väljaspool asuvate ettevõtete osas otseseid kattuvaid huvisid kohe raske näha (üritus on lihtsalt kohaspetsiifiline) ning sama kehtib ka kõikvõimalike erialaühenduste ja seltside, koolide ja kaugemal asuvate kohalike infokanalite kohta.

Samas kui kohalik ajakirjandus ja ennekõike just Tartu oma, võiks selle ürituse õnnestumisest ja suuremast kajastamisest olla kindlasti huvitatud. Konkreetse sündmuse raames tasub eraldi kategooriana teha aga koostööd kõigi Tartu ülikoolidega, mõeldes nende vilistlaste võrgustiku hõlmamisele. Miks mitte korraldada erinevate osakondade ja instituutide vilistlaspäevi just 4. mail.

Suudleva Tartu puhul **tasub kindlasti vaadata ka üleriigilisi huvipooli**, sest sündmus kõnetab oma lihtsuses, visuaalsuses, positiivsuses ja lihtsalt sportlikus rekordikatses tõenäoliselt paljusid eestimaalasi. Garanteeritud on üleriikliku meedia huvi ning miks mitte mõelda koos suurejoonelise kontserdiga ka pikemale otseülekandele või erisaatele. Lai tähelepanu tekitab omakorda toetatajate ja sponsorite huvi end sündmusega siduda, kohalikke arvamusliidreid ja suunamudijaid on võimalik kaasata isiklike lugudega eelkommunikatsiooni ning miks mitte püüda kutsuda sellest sündmusest osa võtma ka Vabariigi presidenti.

Palju inimesi ühel ajal samas kohas suudlemas on **igati arusaadav ka välismaisele publikule** ning kuigi enamiku jaoks pole see piisav põhjus seetõttu eraldi Tartusse reisimiseks, on tubli töö korral rekordi saavutamise kajastused välismeedias igati tõenäolised.

Head jäädvustused toimunud sündmusest võivad pakkuda tagantjärele huvi ka erinevatele Eesti tutvustamise ja turundamisega tegelevatele institutsioonidele ning loovad seeläbi ka varasema koostöökoha: aidake sõna levitada ja loome üheskoos sündmuse vastu huvi, misjärel on hiljem toimunule kui ilusale loole ka aastate pärast põhjust tagasi viidata.

Samuti võiksid selle sündmuse puhul (eeldusel, et rekord õnnestub ja sündmuse visuaalne materjal on kõnekas) vahetult kas ürituse ajal (miks mitte kaaluda ka erinevaid sotsiaalmeedia otseülekandeid) või pärast seda infot jagada ka kõik Tartu sõpruslinnad.

Suudlev Tartu. Huvipooled (2)

Lisaks on veel üks kaalumist väärt võimalus sündmusele **varasemalt suuremat tähelepanu saada**. Kuigi konkreetsete sündmuste väljatoomisele peaks kommunikatsioon hakkama keskenduma pigem Euroopa kultuuripealinna tiitliaasta lähenedes, tasub juba praegusest üldisemaid sõnumeid täiendada igal võimalusel formaadiga „kolm põnevat sündmust" või „Tartu 2024 viis tipphetke". Suudlev Tartu sobiks mistahes sellistesse nimekirjadesse hästi, sest on lühidalt kirjeldatav, igas mõttes kultuurideülene ja oma olemuselt piisavalt lihtne, et ka laiemat konteksti mitte teadvate inimeste jaoks oleks sündmuse olemus igati arusaadav.

Alasündmuse **Esimene Suudlus** puhul on Karl-Richardini ja tuhandete teiste vanemate kooliõpilasteni jõudmisel võtmetähtsusega **koostöö koolidega.** Seejuures, kui programm ja materjalid, mis välja töötatakse, on väga head, võib see jõuda läbivalt inimeseõpetuse tundidesse ja seda ka kaugemal, kui Lõuna-Eesti.

Muutuste Suudlused, kui sellest kujuneb edukas ja populaarne näitus, pakub huvi kõigile, kelle jaoks on oluline nii sise- kui välisturistide vool Tartusse ja Lõuna-Eestisse: kohalikud omavalitsused, ettevõtjad, eestvedajad, turismisektor jne. Oluline on nad hoida näituse perioodil varustatuna väikeste infomaterjalidega (väiketrükised, universaalse LED-ekraanide plakatid, füüsilised plakatid jne.)

Musi Valla puhul, mis on oma olemuselt keskmise suurusega ettevõtmine (tuhat kuni paar tuhat külastust) võrdlemisi tavapärases formaadis (kohalik filmifestival ühes loengutega) ja seda võrdlemisi tihedal sündmuste ajal (tudengite kevadpäevad), tasub otsida paari erilisemat sündmust (mõne filmi esilinastus, mõni rahvusvahelise haardega loengupidaja) ning proovida meediasuunalisel tööl neid rõhutada lisaks elementaarsele turunduskampaaniale.

Laiemalt erinevate huvipoolte informeerimise osas tasub tegelikult siin mitu korda mõelda: äkki see konkureerib millegi põnevamaga või võtab sootuks eetri ära milleltki, mis seda rohkem vajaks – lõpuks on ju kõigi info vastuvõtmise võimekus piiratud. Suure Suudleva Tartu kommunikatsiooni kontekstis n-ö lisarea lisamist stiilis „vaata ka Musi Valla filmiprogrammi!" tasub kaaluda.

Suudlev Tartu. Sõnumid

4. mai suurele suudlemisaktsioonile ootame kõige tõenäolisemalt Karl-Richardit, Martat, Christin-Maribeli ja Margust ning kaugemalt loodame kohale meelitada Martti, Karini ja Ricardo ning loodetavasti tuleb ka Elias.

- **Enamikku kohalikke** (kõige vähem tõenäoliselt Christin-Maribeli) **kõnetab kindlasti „meie”**. Üks põhjendatud sõnumiliin on seega „meie teeme rekordi!” või „Siin, Tartus, sünnib rekord!” Seda aitab omakorda tugevalt võimendada see, kui sündmust kajastatakse märkimisväärselt juba ette ehk tekib tunne, et ka ülejäänud Eesti ja Euroopa elavad Tartule kaasa.

- **Noorematele (Karl-Richard ja Marta) on kindlasti oluline osavõtt** millestki, mis kaasab kõiki teisi: „4. mail KÕIK suudlevad!”

- **Martti ja Karini puhul on oluline sõnuminurk nostalgia ja nende tudengieale rõhumine**: „Tartu nii, nagu 15 aastat tagasi”, „Tule tagasi Tartusse suudlema – elu parimad aastad!“, „Kõik on jälle Tartus“. Sama sõnum kõnetab ka Tartus elavaid Karini ja Martti eakaaslasi.

- **Majanduslikult vähem kindlustatutele (Karl -Richard, Christin-Maribel) on argumendiks tasuta suurejooneline kontsert**.

- Ürituse positiivne, südamlik ja **lihtne olemus, mis võtab maha kõik barjäärid muidu ka n-ö kultuurikaugemate inimeste jaoks, väärib läbivalt kasutamist** ka eelnevas kommunikatsioonis: meenutused esimesest suudlusest Tartus, suudluse meeldivusest rääkimine jne.

- **Kõige suurem risk** selle ürituse raames on **halb ilm**, eriti kuna osalemine midagi ei maksa ning kohale minemata jättes ei teki piletirahast ilma jäämise tunnet.

  Seda on vaja maandada, kas sõnumitega stiilis **„rekord ilmast sõltumata“** või asendades ilmajäämise tundes piletiraha millegi muuga: näiteks ilmajäämisega ajaloolisest rekordist, kus kõik teised olid kohal.

- Välismaalasest Elias tuleb siia eeskätt sellepärast, et ta käib Eestis regulaarselt ning otsib peatumiseks erinevaid paiku, kuhu oma kaaslane ja aeg-ajalt ka teismeline viia. **Tuhanded suudlevad inimesed tundub talle ühest küljest humoorikas, samas põnev.**

  Kindlasti kõnetaks see tema kaaslast. „*Experience Unforgettable Romance: Give the Most Special Kiss in the Enchanting City of Tartu*“, „*Join the Record-Breaking Kiss: Help Set the Biggest Kiss in Europe!*“

Esimene Suudlus on sündmus, millega tuleb läheneda Karl-Richardile. Juhul, kui see ei saa kooliprogrammi nö. kohustuslikuks osaks ja noored on vaja kohale meelitada, tasub kaaluda sõnumeid mõttega: „Kõigil on olnud samad küsimused, mis sinul. Esimene Suudlus annab sulle vastused.“

Näitus **Muutuste Suudlused** võiks inimesed kohale tuua just oma põneva ja ootamatu, samas hariva sisuga. Seejuures tasub kaaluda kampaania ülesehitamist just nende küsimuste õhku viskamisega, millele näituselt vastuse saab.

Filmi- ja loenguprogrammi **Musi Valla** võib vabalt noori püüda väljakutsuva sõnumiga: „Ainult siis, kui sa oled piisavalt julge“.

Suudlev Tartu.
Kampaania väljundeid

Põhisündmuse raames, mis peab kokkuvõttes tooma kokku massid, on oluline maksimaalne nähtavus nii ajakirjanduses kui sotsiaalmeedias. Erinevate ajakirjanduslike lugude kontekstis tuleb korraldada mitu ajurünnakut, et kõikvõimalikud põnevad nurgad üles leida. Samuti tasub sellele üritusele viitama hakata esimest võimalusest alates kõigis laiemalt Tartu 2024 puudutavates meediakajastustes.

Kindlasti tasub kaaluda ka reklaamikampaaniat ning sotsiaalmeedias eraldi kanalite, ürituste ja teemaviidete käivitamist, ühes üleskutsetega postitada suudlust kujutavaid pilte ja esimest Tartu suudlust meenutavaid lugusid. Mida varem on inimesed üritusest teadlikud ja mineku otsustanud, seda vähem tõenäoliselt tuleb neil midagi muud olulist vahele. Seega tasub ka kuupäeva rõhutada suurelt juba kommunikatsiooni algusest alates.

Kui **Esimene Suudlus** ei ole osaks kohustuslikust kooliprogrammist, tuleb noorteni jõuda suunatud teavitusega: ürituste tutvustused sotsiaalmeedias (koos võimalusega näha, kes veel osalevad), plakatid koolis, ideaalis ka paar tutvustavat lauset erinevatelt õpetajatelt.

Kindlasti on oluline käsitleda kogu temaatikat täiesti tabuvabalt ning kaaluda tasub programmi eestkõnelejana mõnd tuntud eakaaslasest kõneisikut.

Näitus **Muutuste Suudlused** väärib mitmekeelset rahulikku turunduskampaaniat sotsiaalmeedias ning oluline on luua lihtsad võimalused oma muljete ja hinnangute jätmiseks erinevates reisiportaalides.

Kohaliku publiku hõlmamiseks tulevad kasuks ka näituse arvustused, mida positiivsetel juhtudel tasub kindlasti ka võimendada.

Filmi- ja loenguprogrammi **Musi Valla** peamiseks turunduskanaliks on kindlasti interneti ja sotsiaalmeedia ning miks mitte ka print- ja välireklaamid.

Olulise kanalina võiks kindlasti programmile eelnevate kuude jooksul kasutada ka teisi sarnasele sihtrühmale mõeldud Tartu 2024 programmi ürituste füüsilisi asukohti ehk sündmuste omavahelist ristturundust tuleks igati soodustada ja lihtsustada.

Suudlev Tartu. Kaks mõtet piiride nihutamiseks

Samal ajal ja samas kohas suudlevate inimeste rekord kõlab väga sümpaatse ja käivitava aktsioonina, kuid kui mõelda kategooriale, kõlab “Euroopa kultuuripealinnade ajaloo suurim ühissuudlus” natukene nagu ise välja mõeldud spordiala.

Üritust pidevalt tutvustades (ja seda on vaja teha, et välja hõigatud 20 000 inimest kokku tuua) tunneb keegi varem või hiljem huvi, milline on tegelik maailmarekord või kuhu Tartu sündmus oma mastaabilt täpselt asetud. Ja kui seejärel kaob foon suurest ja tähenduslikust ühisest rekordist, võib see vabalt maksta kätte ka osalejate motivatsiooni näol. **Mis oleks kui ikkagi prooviks maailmarekordit**, **mis ka Guinnessi raamatusse kantakse? Vaja oleks ju vaid poole rohkemat ehk 40 000 osalejat, et Mehhikos 2009. aastal püstitatud rekord ületada. Või siis vähemasti 33 000 inimest, et Euroopa rekord püstitada. Boonusena toimub samal ajal ka Tartu Ülikooli vilistlaste kokkutulek.**

Arusaadavalt on see Tartu kontekstis suur väljakutse, kuid **kui laiendaks üritust ka teistesse Lõuna-Eesti linnadesse ning kaasaks ka Pärnu ja Viljandi** satelliitüritustega (kindlasti Viljandi Musumäel, Tõrva Mususillal). Mastaap kasvaks, „meie” tunde tundjaid oleks potentsiaalselt poole rohkem ja ka meediaväljaannete huvi kasvaks. Lisaks saaks kaasamis- ja teavitustegevuseks ning oma kohaliku ürituse ettevalmistamisse kaasata hulga piirkonna aktiivseid inimesi.

Isegi kui sellest ei saa Guinnessi raamatus registreeritud maailmarekordit, saaksid Tartu, Lõuna-Eesti ja tegelikult kogu Eesti ise jutustada lugu enam kui 40 000 või 50 000 tuhandest ühe korraga suudlevast inimesest veel aastaid.

Neli tähtsündmust

Programm koosneb põhi- ja lisaprogrammist, mis moodustavad ühtse terviku. Lisaprogrammiga soovime liita Euroopa kultuuripealinna programmi Tartus ja Lõuna-Eestis 2024. aastal toimuvad sündmused.

Põhiprogrammi sündmused on Tartu 2024 kureeritud ja kaasrahastatud, lisaprogrammi puhul on tegemist turundusliku koostööga, et rikastada Tartu 2024 programmi erinäoliste kultuurielamustega ning pakkuda toimuvatele sündmustele suuremat nähtavust.

Lisaks põhiprogrammile koosneb tiitliaasta neljast tähtsündmusest:

- **19.10.2023 – Programmi avalikustamine**
- **26.01.2024 – Avatseremoonia**
- **Juuli 2024 – Suvepidu**
- **Detsember 2024 – Aastalõpu pidu**

Tartu 2024 avatseremoonia “Kõik on kokku üks”

Tegu on **rahvaüritusega**, mida on oodatud üle kolme aasta ning avalikkuse ootused on kõrged. ERR teeb sündmusest otseülekande. See on 2024. aasta Eesti tippsündmuse avapauk, kus tahame kõnetada justkui kõiki persoonasid – nii kohalikke, inimesi mujalt Eestist kui ka välismaalt, sh kohalikku ja välismeediat.

Kuigi ürituse täpne sisu ei ole veel täielikult paigas, tasub sellest juba võimalikult vara teada anda, et inimesed saaksid teha plaane, sealhulgas broneerida majutuse ja võimalikud lisategevused Lõuna-Eestis ja Tartus. Facebooki sündmuse kaudu on võimalik hakata inimesi teavitama juba siis, kui esialgne suurem plaan paigas, kuid detailid veel mitte. Seejärel saab sündmust uue infoga pidevalt täiendada, et tekitada registreerinutes üha enam *FOMO*. Mida rohkem on Facebooki üritusele huvilisi registreerunud, seda rohkem saab sündmus ise orgaanilist nähtavust sotsiaalmeedias. See on koht, kuhu tasub ajaliselt panustada.

Meedia. Laiaulatuslik meedia kaasamine on iseenesestmõistetav. Eesmärk on teha sündmus neile võimalikult meeldivaks ja meeldejäävaks, et neis tekiks tahe ja soov olla osa kulutuuripealinnast terve aasta vältel. Sihtasutusele ja sündmuskorraldajatele on see hea võimalus luua ajakirjanikega suhteid ja neid hästi hoida. Samuti on see ideaalne alustala tutvuda personaalselt saadikute ja mõju-isikutega, kellega samuti luua vastastikku kasulikke kontakte.

Eesti mõistes on tegu justkui Olümpiamängude avatseremooniaga, millest ei taha keegi ilma jääda. Selline tähelepanu ei jää märkamata ka potentsiaalsetel toetajatel, kel huvi end sündmusega siduda. Siia tasub kaasata suur hulk arvamusliidreid ja suunamudijaid, kelle kaudu on võimalik tekitada *FOMO* kõigis nendes, kes sündmusele ei tule, aga panevad mõttes märgi maha tulla Tartusse aasta jooksul. Kui suunamudijad kogevad üritust ahaa-elamusena, on neid lihtsam kaasata ja hoida terve aasta jooksul. **Seega on avatseremoonia märgilise tähtsusega kõigile.**

Üritus on tervik ning tihti võib head emotsiooni mõjutada mõni muu tegur, nagu näiteks liiga pikad toidu ja joogi järjekorrad, topelt broneering hotellis jne. Läbi Külalislahkuse võrgustiku on eelkommunikatsioon oluline, et kõik sündmusega seotud asutused oleksid suurematekss rahvamassideks valmis. Mida meeldivam on kliendi kogemus tervikuna, mitte vaid sündmuse kontekstis, seda suurema tõenäosusega tuleb ta tagasi.

Seepärast tasub kaardistada, millised on soovitud tegevused, mida klient teeks nii enne kui ka pärast üritust (vt töövihikust sõnumite lõuendit). Kui inimesel tekib hea emotsioon ja seotuse tunne, tuleb ta tagasi ning jagab head sõna oma sõprade ja tuttavatega.

Tartu 2024 avatseremoonia “Kõik on kokku üks”

Sõnumid. Sõnumid, mis kõnetaksid nii Marttit kui Helenitkui ka ülejäänud inimesi avatseremoonia raames: „Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinn on Eesti tippsündmus. Tule, saa osa päris algusest!“.

Tiitliaasta avanädala kirevatesse päevadesse ja öödesse mahub rohkelt vanade sõprade vahelisi kohtumisi ja uute inimestega tutvumisi, elamuste ja kunstiga silmitsi seismisi nii tänavatel kui näitustesaalis, melust tulvil muusikarohkeid pidusid hoovibaarides ja lokaalides, salapärastes ning ootamatutes asupaikades avanevates hüpik-klubides ja reivisaalides.

26. jaanuari õhtul leiab Tartu kesklinnas ja Emajõel aset ka tiitliaastat avav vaatemäng “Kõik on kokku üks”, mis kõneleb pildi, liikumiste ja muusika kaudu inimeste, piirkondade ja ajastuste omavahelisest seotusest. Mis on need oskused, mis aitavad meil elada tulevikus paremini?

Mis on need väärtused, mis ühendavad Euroopat ja mida tuleb hoida, kaitsta ja väärtustada? Kuidas toetuda üksteisele rasketel aegadel ja tunda üksteisest rõõmu? Mida kordumatut peidab endas Tartu ja Lõuna-Eesti ja mida me tiitliaastal Euroopale nautimiseks pakume?

Vaid ühel korral publiku ette jõudvas vaatemängus astuvad publiku ette palavalt armastatud muusikaartistid, näitlejad, tantsijad ja ka täiesti ootamatud uued loovkooslused ning Tartu ja Lõuna-Eesti tulevikutegijad. Osaleda saab nii kohapeal kui ka veebi- või teleülekande vahendusel.

Tiitliaasta ametlikule avamisele Tartu linnas eelnevad sissejuhatavad pidulikud eelavamised, mis toimuvad jaanuaris 2024 Viljandi, Valga, Võru ja Põlva linnades, mis kõik võimestavad avatseremooia kommunikatsiooni.

Tartu 2024 tunnuslaul/hümn

- Täieneb jooksvalt, kui detailid saavad paika (suvel 2023).

Tartu 2024 miltton

Kuidas võita meedia tähelepanu? *(täieneb)*

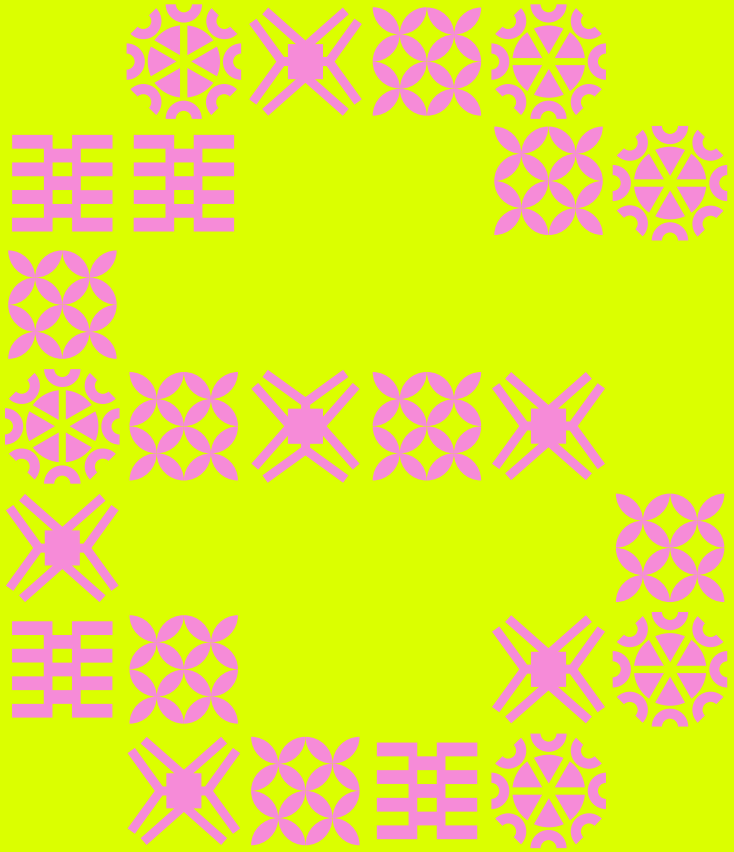
Kommunikatsioonis tuleb alati leida huvitavaid nurki, et ületada meedia huvikünnis. Vahel on see lihtsam, vahel tuleb oluliselt rohkem pingutada, et ajakirjanik meile üldse vastaks. Allpool on mõned head näited, mis on inspiratsiooniks, kuidas tähelepanu püüda.

- **Pressiteade**
- **Avalik esinemine**
- **Arvamusartikkel**
- **Intervjuu**
- **Teemapakkumine**

Tartu 2024 miltton

ELLUVIIMINE
Kes teeb mida ja millal?

Strateegia elluviimisel on neli tasandit

Tasand 1: Sihtasutus Tartu 2024

Kogu 2024. aasta keerleb programmi ja selle kommunikatsiooni ümber – fookuses on pidev pildis olemine ja sündmuste järjepidev teavitus ning võimendamine.

Oluline on ka suhtlusvõrgustike üleval hoidmine, vabatahtlike leidmine ja kaasamine, kodumajutuste avamine ning külalislahkuse võrgustiku laiendamine. Viimaks on tähelepanu all pärandist rääkimine. Ja ka sellest, mis jääb peale Kultuuripealinna alles nagu Kultuurikompass või partnerite rahulolu.

Tasand 2: Huvipooltest partnerid

Siseriiklikult tehakse partneritega koostöös ühiseid teavitusaktsioone ja ristturunduskampaaniad. Rahvusvaheliselt tehakse konkreetsel sihtturul sobival ajal Tartuga haakuvaid teavitusaktsioone ja sündmusi. Seeläbi kasutatakse bartertehingute abil ära kõikide partnerite kanaleid. Toimub regulaarne infovahetus ning sõnumid on ühtsed, kuid tegutsetakse iseseisvalt.

Jätkuv regulaarne pildisolek sihtasutuse omakanalites ja meediapartnerite kaudu. Kommunikatsiooni- ja turundusvõrgustik toimib laitmatult. Ollakse välimeedias kenasti pildis (Tallinn-Tartu maantee, Tallinna Lennujaam, bussijaamad jne).

Tasand 3: Sündmuskorraldajad

Sündmused viiakse ellu suurepäraselt ning turundus- ja kommunikatsiooni-tegevused on hästi läbi mõeldud. Tegeletakse nii eel- kui järelkajastustega. Olulisel kohal on pärandist rääkimine ning teadlikkuse tõstmine Kultuurikompassist, mis jääb alles ka pärast kultuuripealinna tiitliaastat.

Sündmuskorraldajad võtavad aktiivselt osa ka ülejäänud kultuuripealinna sündmustest. Teevad koostööd partnerite ja teiste sündmuskorraldajatega.

Tasand 4: Rohujuur-üksikisik

Siin tasandil levib info ennekõike väikeste gruppide kaudu ja lõviosas isetekkeliselt ning suusõnaliselt. Lumepalli lükkab liikvele nii sihtasutuse Tartu 2024 tegijatest kui ka vabatahtlikest koosnev võrgustik. Info jõuab asumitesse, kogukondadesse, perekondadesse ja erinevatesse ühendustesse, sest Euroopa kultuuripealinna toimumine ja sellega seotud sündmused kõnetavad neid. Teevad kodumajutust.

Tartu ja Lõuna-Eesti pidev pildisolek sotsiaalmeedias mängib olulist rolli, sest info liigub reaalajas nii pildi kui ka sõnumi keeles. See tekitab inimestes huvi ja *FOMO*. Inimesed kutsuvad oma sõpru-tuttavaid sündmustest osa saama, kas otse või kaudselt, näiteks jagades, mida nad kogesid ja nägid. Fännid kannavad *merchi*'i ja osalevad sündmustel vabatahtlikena.

Tasand 4: Rohujuur-üksikisik

- väikeste gruppide kaudu leviv ja lõviosas isetekkeline inimeselt inimesele suust-suhu leviv info, mille lumepall läheb liikvele nii sihtasutuse tegijate kui ka vabatahtlikest koosneva võrgustiku kaudu

Tasand 3: Sündmuskorraldajad

- sündmuste ning nende osasündmuste, aktsioonide ja kampaaniate teavitus

Tasand 2: Huvipoolte kommunikatsioon

- siduda Tartu 2024 sõnumid ja tegevused aastastesse tegevusplaanidesse;
- ühised teavitusaktsioonid ja ristturunduskampaaniad;
- teavitusaktsioonid ja sündmused, mis haakuvad Tartuga

Tasand 1: Sihtasutuse kommunikatsioon

- *making-of* ja võimendamine;
- huvipoolte kaasamis- ja teavitustöö;
- ringreisid, müügiüritused ja ühised ideestamised;
- tutvustusdelegatsioonid;
- vabatahtlike kaasamine;
- kommunikatsiooni- ja turunduse taristu ülalhoidmine;
- keskne sisuloome

TARTU 2024

Tartu 2024 miltton

	2021	2022	2023	2024	2025
Sihtasutus	*Making-of*, huvipooltest liitlaste võrgustiku loomine, inkubaatori tulemuste teavitus	*Making-of*, huvipoolte tagantutsitamine ehk liitlasvõrgustiku ülalhoid ja sisuloome, vabatahtlike kogu-konna loomise start	*Making-of*, liitlas-võrgustiku ülalhoid ja sisuloome, vabatahtlike kogukonna aktivee-rimine, programmi avalikustamine	*Making-of*, suhtlus-võrgustike ülalhoid ja vabatahtlike kaasamine, programmi teavituse võimestamine, pärandist rääkimine	*Täieneb jooksvalt*
Huvipooltest partnerid	Liitlaste võrgustiku loomises osalus, esimesed infokanalid paika	Oma kanalites infopakkumine, kampaaniapiloodid, rahvusvaheline *outreach*, turismi-reisikanalid	Oma kanalites infopakkumine regulaarne, kampaanialahendused, püsinähtavus Eesti “väravatesse”	SA, partnerite ja oma kanalites jätkuv regulaarne pildisolek ja bartertehingud	*Täieneb jooksvalt*
Sündmus-korraldajad	Programmisündmu ste esmane esitlus inkubaatori tulemuste järel	Aktiivsustase 1 oma sündmuse tutvustamisel	Aktiivsustase 2 oma sündmuse kohta info levitamisel konkreetsele sihtgrupile	Aktiivsustase 3 oma sündmuse kohta praktilise info levitamisel ja elluviimisel, aktiivne osalus, pärandist rääkimine	*Täieneb jooksvalt*
Rohujuur-üksikisik	Infovooga liitumine, enda “märgistamine” fännina sotsiaal-meedias	Vabatahtlike võrgustikuga liitumine ja “Ava uksed” piloodi teadvustus	Oma ringkonnas-naabruskonnas info jagamine, “uste avamise” teemas kaasatulek	Sõna levitamine sotsiaalmeedias ja sõprade seas, lemmiksündmuste leidmine, *merch*’i kandmine	*Täieneb jooksvalt*

Rutiinid ja kokkulepped

SA Tartu 2024 turunduse ja kommunikatsiooni eesmärk on pakendada Tartu 2024 programm ja võimendada projektide sõnumeid. Lisaks toetab SA vajadusel projektide kommunikatsiooni ja turundust oma kanalites, võrgustikes ning erinevate meediaformaatide kaudu.

Selleks, et Euroopa kultuuripealinna ettevalmistused ja tiitliaasta tulemuslikult läbi viia on sihtasutusel oluline roll nii programmi loomisel, juhtimisel, rahastamisel kui ka ellu viimisel. Sündmuskorraldajatel lasub samuti väga suur vastutus, et kõik osad looksid täiusliku terviku ning Tartusse tehtaks tiitliaastal vähemalt 1 miljon külastust. Iga koostöö aluseks on head suhted ja avatud kommunikatsioon, et ootused oleksid õigesti juhitud, eesmärgid selged ning tekiks vastastikune usaldus. Selleks on vaja luua ühised kokkulepped ja rutiinid:

- **Kohtumised 1 kord kuus** – 2023. aastal kohtutakse sündmuskorraldajatega kord kuus, kuu viimasel neljapäeval, kell 11.00 Zoomis või Tartu 2024 kontoris (aadressil Raekoja plats 6).
- **1-1 vestlused programmiliini juhiga** – kontakti loomine, usalduse kasvatamine, töö eesmärgistamine ja probleemkohtade lahendamine. Vahel lihtsalt selleks, et küsida "kuidas Sul päriselt läheb?“
- **Retro** – eesmärgiga vaadata tehtud tööle tagasi (projekti või kindla perioodi lõpus), kogetut analüüsida ja sellest õppida. Retro läbiviimiseks on hea kasutada metoodikat KEEP-DROP-IMPROVE. KEEP ehk mis toimis hästi ja millega võiksime kindlasti jätkata, DROP ehk mis ei toiminud ja mida enam ei tee ning IMPROVE ehk mida saaksime parendada.
- **Sündmused/tähistamised** – iga väike võit on võit! Selle välja toomine ja tähistamine tekitab positiivseid emotsioone, soodustab ühtsustunnet ja kinnistab ühiseid väärtuseid.
- **Regulaarne sisemine infokiri ja muud suhtluskanalid**– et kõik oleksid samas infoväljas on vaja kokku leppida lisaks regulaarsele infokirjale ka muu(d) kanal(id), kus jooksvalt infot vahetada.
- **Igapäevane suhtlus** – hetkel käib igapäevane kommunikatsioon läbi e-kirjade ja Facebooki kanalite ning *messenger*'i. Kuna Facebookis on enamikel inimestel ka eraelu ning inimeste tähelepanu hajub kiirelt, on mõistlik vähemalt tiitliaastaks "kolida" keskkonda, kus on vähem müra, nt Telegram.

  Kuigi see võib osadele inimestele tunduda justkui tüütu lisavidinana, on sellel siiski positiivne väljund - Tartu 2024 seonduv on ainult ühes kohas ning jooksvalt on palju lihtsam infot leida ning hallata.
- **Iganädalane koosolek** – tiitliaastal toimub iga nädala esmaspäeval meediatund, kus SA annab ülevaate, millised sündmused on tulemas ning üheskoos vaadatakse üle kommunikatsiooniplaan.
- **Ventiil** – Telegrami luua "ventiil" kanal, kus saab jagada ka töövälised teemasid ja ennast vajadusel tühjaks rääkida – see võib olla midagi, mis on südamel, mõni päevakohane nali või lihtsalt tähelepanek elust enesest. Tekitab tiimi- ja ühtsusetunnet.

Asume tegudele!